

Тәрбиелегу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйімі Атбасар қаласы №7 жалпы білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «Ә» сыныбы

Балалардың жасы 5 жас

Жоспардың күрылу кезеңі. 1-апта 1 қыркүйек 2023-2024 оку жылы

Оқу ісінің менгерушісі: Жәнімхан Н

Тәрбиеші: Кенжегарина А.К

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма 01.09
Балаларды қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтерінкі көңіл-күй орнатуға ойындар үйимдастыру. Жағымды жағдай орнату				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кенес беру					Ата-аналармен әңгіме: Ата- аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертпі алып келулерін ескерту.
Балалардың дербес әрекеті(баяу қымылды ойындар,устел үсті ойындары,бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)					Д/ойын: Не қалай дауыстайды? Мақсаты: үй жануарлары туралы түсініктерін жалғастыру.Әңгіме құрастыруға үйрету.Өзара көмекке достыкка тәрбиелеу.
Танертенгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені №1				
Үйимдастырылған іс-әрекетке дайындық					Д/ойын: «Қателесіп қалма?». Мақсаты: Жылдам ойлау кабілеттерін дамыту, балалардың күннің әр түрлі мезгілінде не істейтін туралы біліктерін нығайту.
Білім беру үйімінің кестесі бойынша үйимдастырылған іс-әрекет	.				1. Көркем әдебиет Міндегі- Балаларды мектепке деген кызығушылығын арттыру. Балаларды

					<p>сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру.</p> <p>-портфельге не салу керек?</p> <p>Балалар портфельге керек заттарды белгілейді.</p> <p>Мақал жаттау Білім-таусылмайтын казына.</p>
					<p>2.Коршаған орта Міндеті: Балаларды «жансыз табиғат» түсінігімен таныстырыу, жансыз табиғаттағы адам колымен жасалған заттарды айыра білуге үрету.</p> <p>Педагог «Тағы не істейді?» деген ойын ойнауга шақырады. Ойын тәртібі бойынша балалар заттың іс-әрекеттерін немесе қасиетін атап көрсетуі тиіс.</p> <p>Балалардың жауаптары:</p> <p>Дәурен: Үйрек суда жүзе алады, тағы не істейді?</p> <p>Сұгір: Сұнгиді, жерде жүреді, үшады, барылдайды.</p> <p>Д: Мысық тышқан аулайды, одан басқа тағы не істей алады?</p> <p>С: Бетін сипалайды, пысылдайды, мияулайды, серуендейді, үйықтағанды жаксы көреді. Д: Күн жарық сөүле шашады.</p> <p>Тағы не жарық шашады?</p> <p>С: Қалта шам, шам, көліктің шамы...</p>

**«Менің достарым» деп
atalatын
дидақтикалық ойын
ойнауға шақырады:**
Педагог орындаі алатын
іс-әрекеттерін айттып
береді.
Балалар қолдарына
белгілі бір заттардың
суреті салынған
карточкаларды алады.
Содан соң педагог атаған
адам немесе басқа дабір
заттың атын атап, оның не
істей алатынын атап
айтады. Мысалы:
Менің достарым –
тыныстыай
**3.Шығармашылық
бейнелеу әрекеті (сурет
салу,
мұсіндеу,жапсыру,күрас
тыру)**
топтық жұмыс
балалар өздері қалайды
Міндеті: - пішінді
мұсіндеудің таныс
әдістерін пайдалана
отырып,ағаш
бұтактарын мұсіндеу -
-- пішінді мұсіндеудің
таныс әдістерін пайдалана
отырып,ағаш бұтактарын
мұсіндеу
-- жырту,умаждау әдісі
арқылы бейнелер- мен
сюжетті толықтыруға
үйрету
- табиғи материалдардың
түрлерімен таныстыру,
олардан ағаш бұтактарын
дайындаібілуге үйрету
Қазақ тілі
Міндеті - Балаларды

					<p>әңгімені жалғастырып айтуға үйрету</p> <p>Сөздік ойын: «Жалғасын тап».</p> <p>Суреттерді көрсетеді, суретке байланысты заттың атын атайды, сол сөзге сөзді байланыстырып жалғап, сойлем құрайды.</p> <p>Мектеп ..... (әдемі, жарық, таза) Біздің ... (топ) Біздің топта... (оыйнышықтар көп) Біздің топта.... (үстелдер, орындықтар, кереуеттер) бар. Табиғат бұрышында .. (гүлдер) бар.</p>
Балалармен жеке жұмыс					Мектеп туралы суреттер көрсетіп әңгімелесу
Серуенге дайындық					Балалалардың серуенге деген қызығушылықтарын тұғызу, балалармен жеке әңгімелесу.
Серуен				<p>Ағаштарды жинақтау</p> <p>Мақсаты:-балаларды еңбекке баулу, ересектердің еңбегін бағалау</p> <p>«Тез жет»</p> <p>Мақсаты:-балаларды ойын ережесін дұрыс орындауға үйреті, ептілікке ,шапшаңдыққа тәрбиелеу</p>	<p>Сары жапырақтарды жинау</p> <p>«Кім заттарды көп жинайды?»</p>
Балалардың үйге қайтуы					Балалар отбасында өздері не істей алғындары туралы әңгімелесу.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйімі: Атбасар қаласы №7 жалпы білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «ә» сыйныбы

Балалардың жасы 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі . 2-апта 4 - 8 қыркүйек 2023-2024 оқу жылы

Оқу ісінің менгерушісі: Жәнімхан Н

Тәрбиеші: Кенжегарина А.К

Күн тәртібі	Дүйсенбі 04.09.	Сейсенбі 05.09.	Сәрсенбі 06.09	Бейсенбі 07.09.	Жұма 08.09
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі қоңыл-құй орнатуға ойындар үйімдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	Сөйлем тұрған таңғы радио: «Біздің қоршаган әлем жайлы әңгімелесу» Мақсаты: сурақтарға толық жауап беруге үйрету.	Үстел үсті театр ойыны: «Өлі табиғат құбыльстары» такырыптар бойынша сюжетті картиналар қарастыру.	Ойын– жаттығу: «Тұған жер табиғатын көргау керек пе, әлде жок па?» әңгімелесу, сұрап жауап Ойын:«Жер шары» Фотосуреттер карау. Еңбек тапсырмасы:Гүлдерге су кую.	« Сәлем жаңа күн» Д/ойын : «Жанды және жансыз табиғатты ажырат». Жер,су,ауа. Мақсаты: балаларға берілген тапсырманы тез шешүгे,жылдам жауап беруге, ауада,суда не болатынын дұрыс айтуда тәселдіру. Коршаган ортаға қамқорлық сезімін тәрбиелеу.Шашашаң жауап беруге баулу. Еңбек тапсырмасы: Балықтарға жем шашу	«Табиғат мінезі» Сюжеттік ойындар: «Сиқырлы фломастер» еркін сурет салу. Не артық? Мақсаты: Балаларды суретке қарап,оларды топтастыруға үйрету. Құстар мен жануарлардың жеке және жалпы аттарын айтқызу. Оларды қорғауға қамқоршы болуға тәрбиелеу. «Табиғат мінезі» жаттығуы Еңбек тапсырмасы: Кезекшілікті үйімдастыру
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата- аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алыш келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесін үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдан жақсы көретініңізді сезідіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу құмылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарастырылады)	Шаттық шеңбері «Кел, танысайың!»	«Мениң топтағы достарым» достарының суретін салу	«Жел соғып тұр» Мақсаты: Кез – келген жағдайларда қатты немесе ақырын дауысты қолдана білуді дамыту	«Кел, ойнайың!» Мақсаты: Қатты дауысты пайдалана білуді шынықтыру	«Қатты – ақырын» Мақсаты: Дауыс күшін алмастыра білуге үйрету: біресе қатты, біресе жай.

әрекеттер)							
Танертенгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 1						
Үйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Жылулық сәті: Апам мені «Айым»-дейді, Мен мұнайсам, уайым жейді. Апам мені «Күнім»-дейді, Мен қуансам күлім -дейді.	Жылулық сәті: Қуанамыз күлеміз, Бар әлемде сүйеміз. Қол ұстасып, қуанып, Достарымен бір жүреміз.	Жылулық сәті: Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Дөгеленген шенберді.	Жылулық сәті: Бақыт толы шенберге, Шаттық толы шенберге, Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз.	Жылулық сәті: Достар бері келіндер, Қолдарынды беріндер. Шаттық толы шенберге Куанышпен еніндер.		
Білім беру үйымының кестесі бойынша үйымдастырылған іс-әрекет	1 - үйымдастырылған іс-әрекет						
	Сөйлеуді дамыту Міндеті: -«Б» – «П» дыбыстарының ұқсастығын түсіндіру; Балаларды әнгімені жалғастырып айтуда үйрету Ба-ба-ба – бала. Бо-бо-бо – бота Бө-бө-бө – бөрік. Табыл – дабыл. Бақа – бақбақ «П» дыбысының буын ішінде кездесетін сөздерге мысал келтіреді: Па-па-па – парта. Жа-па-лақ – жал-пақ. Па-рак – жа-пы-рак.	Математика негіздері Міндеті: - «біреу» және «көп» («бірнеше») терминдерін енгізу. Есте сақтау, сойлеу, назар аудару дағыларын дамыту Топтық жұмыс. 1-Бір-бірден берілген заттарды қоршап сыйады. Педагог балалардан сыйлық ретінде ойыншықтарды қаншалықты жиі алатындығы туралы сұрайды. 2-тапсырманы орындауды ұсынады: бір сыйлықты таңдаңдар. Онда не болуы мүмкін? Оны бояндар. 3-тапсырманы орындаіды – бір қорапты таңдаң, оны бояйды	Саят ашу негіздері Міндеті: -дыбыс терминдері туралы бастапқы түсініктерін қалыптастыру Дидактикалық ойын: «Дауысынан таны» Ойын шарты: балалар шенбер болып тұрады, бастаушы санамак санау арқылы бір баланы ортага шығарып, көзін байлайды. Санамак арқылы келесі баланы шығарады, ол көзі байлаулы тұрган баланың атын айтады. Ойын осылай жалғаса береді. Педагог саусақ бұлшық еттеріне арналған жаттығу жасатады. Сыңғыр, сыңғыр сырғалар Құлағымда сыңғырлар. Оң қолымда білезік, Сол қолымда білезік, Санап көрші, көнеки, 1, 2, 3 – бір, екі, үш, Демаламыз жинап күш.	Математика негіздері Міндеті: - балаларға заттар тобының (жынысының) жалпы қасиетін табуды, қандай да бір қасиеті үлкен», «кішкентай»), тиесілілігі бойынша топқа біріктіруді үйрету Балаларға мынадай жаттығуларды ұсынады: Көгөністерге, жемістерге, тәттілерге белуді ұсынады. Заттар тобын бір сөзben атайды. «Қарбыз қандай топқа жатады?» деген сұраққа жауап беруге қиналады. «Көп» және «бірнеше» терминдерін қолданады. Саны бойынша салыстырады: жемістер көп, ал қарбыз біреу. Көгөністер көп, ал қарбыз біреу және т.с.	Көркем әдебиет Міндеті: - балаларды күз мезгілімен таныстыру, күзде көкөніс, жемістерді көп беретінін түсіндіру» Дидактикалық ойын: «Кімде не бар?» Ойын шарты: Бір бала колына жасырған затты сипаттайтыды. Сипатталған затты қалған балалар табу керек. Педагог: Балалар, сендер дүкенге барғанда әртүрлі заттарды, жаңа айтқан жемістер мен көгөністерді көресіндер. Сол заттарды сатып алуға болады. Ал сатып ала алмайтын заттар да бар екен. Сендер дәптермен жұмыс жасағанда	 Дидактикалық/ойын : «Себетке көкөністерді сыйып кос	Жұмбак : Жазда тұрып жоғары Күзде жерге қонады

Үзіліс : Затты лақтыру мен қағып алуға арналған ойындар
«Лақтыр да, қағып ал»

Суретті тіл ұстарту:

Ша – ша – ша

Айшаның шанасы **тама** (ша)

Са – са – са

Қасқыр соқты **Mұ** (са)

Ол – ол – ол

Ағашта лимон **м(ол)**

Ра – ра – ра

Дүкеннен наң алды **Са** (ра)

Із – із – із

Тамаққа қосты **сәб(із)**

Жу – жу – жу

Ыңдысты тазалап (**жу**)

Ойын: «Лақтыр да, қағып ал»

Мақсаты: Балаларды ептіліке, шапшаңдыққа

тәрбиелу. Тәрбиешінің берген белгісін мүқият тыңдай білуге үрету.

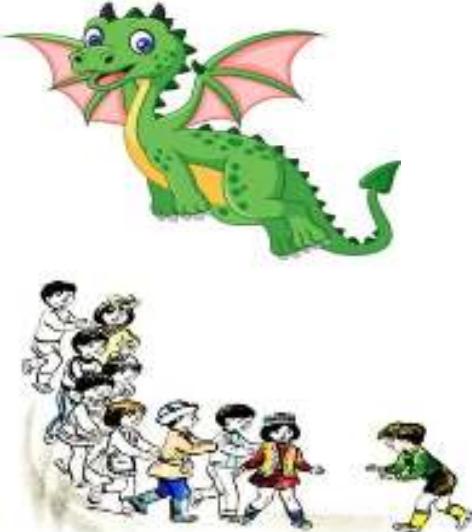
Ойынның шарты: Балалар алаңда еркін орналасады әр біреуінің қолында бір-бір доптан болады. Тәрбиешінің «баста», - деген белгісі бойынша балалар допты жоғарыға лақтырып қағып алады. Әр бала неше рет лақтырып қағып ала алады, соны санайды.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Музыка Міндеті: Әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс көлтіріп орындау, ырғактық бейнесі мен динамикасын дәл беру, әннің кіріспесін, басын, қайырмасын ажыратуға үрету</p> <p>Музыка тыңдау: «Қосалқа» Дәүлеткерей Ән айту: «Білімің – бұлағың» (Т. Коныратбай) Музыкалық-ырғактық қимылдар: «Кояндар», «Аю», «Тұлқі», «Қасқыр» (Т. Ломова) Билер: «Жұптасу би» (чех халық әуені) Ойындар, хороводтар: «Айғөлек» қазақтың халық әні (өндеген Б. Қыдырбекова)</p>	<p>Қоршаған орта Міндеті: - Балаларға заттардың белгілері мен ерекшеліктері туралы білім беру. Қандай материалдан заттардың жасалатыны, және олардың сапасы жайлы түсінктерін көнсөйтү.</p> <p>«Айналар» ойны. Шарты: жүргізуши сайланады, қалған балалар «айна» болады. Жүргізуши айна сататын «дүкенге» кіргендей болады. Жан-жағына қарап, таңданып, қандай қимыл жасаса, «айналар» сол қимылды қайталайды.</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті:- таза ауа ағзаны күштейді, алаңда қымыл жаттығуларын орындау кезінде қауіпсіздік ережелерін қатаң сақтау керектігі, бағы жүгіргенде аяқ басына басып, қысқа қадамдар жасау керектігінүрету</p> <p>Қымыл-қозгалыс ойны: «Қармак». (3 рет).</p> <p>Балалар шенбер бойына тұрады. Педагог ортада. Ол қолындағы баудың (кармактың) бір ұшынан ұстайды. Баудың екінші ұшына күм салынған дорба байланған. Педагог жіпті жер бауырлата айналдыра бастайды. Балалар орнында тұрып жоғары секіріп қалып, құтылуға тырысады. Жоғары секіргенде екпінмен итеріліп, аяктарын жинап</p>	<p>Музыка Міндеті: - Музыка сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау: музыкалық тіркестерге сәйкес қимылдарды өзгерту</p> <p>Музыкалық-ырғактық қимылдар: «Бійміді қайтала» (ұнтаспада, педагогтің тандауымен). Балалар шенбер бойымен тұрады, ұнтаспада «Буги-буги», «Егер саған ұнаса» т.б.</p> <p>би әуендері ойналып, ортаға шыққан бастаушы «бишінің» қимылдарын дәл қайталау. Музыка тыңдау: «Вальс» К. Шілдебаев, «Полька» М. Красев, «Камажай» халық әуені (өндеген Н. Мендіғалиев).</p>	<p>Қоршаған орта Міндеті:- Күзде табигатта болатын маусымдық өзгерістерді бақылап, бір-бірінен ажырату және атауларын атап көрсетуге; себеп-салдар байланысын анықтауға үрету. Тәжірибелік-тәжірибеалдық жұмысқа деген қызығушылықтарын ояту, бақылау нәтижелерін салыстыру, талдау және корытынды жасау кабілеттерін шындау</p> <p>«ҚАЙСЫСЫ АРТЫҚ?» дидактикалық ойны. Мақсаттары: балалардың жылдың түрлі мезгілдеріне қатысты білімдерін нығайту, өз ойын нақты әрі еркін жеткізу қабілеттерін күшейту; есте сақтау қабілеттерін дамыту. Педагог жыл мезгілінің атауын атайды: «Күз». Содан соң жылдың әртүрлі мезгілдерінің өзіне тән</p>
---	--	---	--	---

			алады. Кімнің аяғы ілінсе, сол ойыншы «қармаққа түсті». Ойын барысында балаларды ауық-ауық үзілістер жасап, демалтып тұру қажет.		белгілерін атап көрсетеді (құстар оңтүстікке ұшып кетеді; бәйшешектер гүлдейді; ағаштардың жапырағы сарғаяды; үлпілдеген ақ қар жауады).
--	--	--	--	--	--

Үзіліс: Жүгіруге арналған ойындар «Айдаһардың қүйрығы»

<p>Тілді жаттықтыратын тақпак</p> <p>Кім келді? Қане, қане кім келді? Біз, біз, біз! Апа, апа бұл сіз бе? Иә, иә, иә! Әке, әке бұл сіз бе? Иә, иә, иә! Ағатайым бұл сіз бе? Иә, иә, иә! Қарындастым бул сен бе? Иә, иә, иә! Біздер тату жан ұя Иә, иә, иә!</p>		<p>Ойын: «Айдаһардың қүйрығы»</p> <p>Мақсаты: Балалардың есте сақтау қабілеті, бақылағыштығы жақсарады.</p> <p>Ойынның шарты: Өте қызық ойын! Ойынға қатысушылар бірінің артына бірі тізбектеле белдерінен ұстап тұрады. Ен бірінші тұрған бала - «айдаһардың басы». Ен соңғысы - «қүйрығы» болады. «Айдаһардың басы» ең күрделі жолдармен жүре отырып өз «қүйрығын» ұстап алуға тырысады.</p> <p>Ұсыныс: Оның мақсаты - ұстап алу, «қүйрықтың» мақсаты ұстаптау, қайткені де қашып құтылу. Егер «қүйрық» ұсталып қалса, ол - «бас» болады. Ойын өз жалғасын табады.</p>
---	--	--

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Көркем әдебиет Міндеті- Балаларды сұрақтарға жауап беруге дағдыландыр -портфельге не салу керек? Балалар портфельге керек заттарды белгілейді. Мақал жаттау Білім-таусылмайтын қазына</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті: - тізбекпен қалай жүрүп керектігін, екі аяқпен қалай секіру керектігін, секіру кезінде қолымен қандай көмек жасауда болатындығын үйрету</p> <p>«Мұқият бол» ойын жаттығуы. 1,5 минут орташа қарқынмен жүгіру; қозғалысты белгі бойынша алмастыру –</p>	<p>Математика Міндеті:-балаларға заттар жиынынан бір затты бөле білуге үрету.</p> <p>Топтық жұмыс. 1-Бір-бірден берілген заттарды коршап сыйады. Педагог балалардан сыйлық ретінде ойыншықтарды қаншалықты жиі алатындығы туралы сұрайды.</p> <p>2-тапсырманы орындауды ұсынады: бір сыйлықты</p>	<p>Сауат ашу негіздері Міндеті:- Баланың сөз туралы түсініктерін қалыптастыр</p> <p>Дидактикалық ойын: «Сөз айт, тез айт»</p> <p>Ойын шарты: доппен орындалады. Балалар бір-біріне доп лақтырып, «А» дыбысынан басталатын сөздерді айтады. Педагог балаларға саусақ бұлшық еттерін</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті Міндеті:- балаларға терек бұталары жайлы түсінік беру, ағаштарды өзіндік ерекшеліктеріне байланысты бір- бірінен ажыратуға және терек бұталары суретін салуға үрету.</p> <p>күзгі орманның мазмұнын көре білуді үрету. Бояумен сурет салуды жетілдіру,</p> <p>- бедерлі мұсіндеу тәсілімен</p>
---	--	---	--	---

	<p>жүру, еңбектеу. Мұрынмен тыныс алуға көңіл бөлу, жүру қарқынын бұзбай ырғақпен адымдауларын қадағалау. Тыныс алу гимнастикасы (у-шу кешені).</p> <p>Қимыл-козғалыс ойыны: «Бос орын» (5 рет).</p> <p>Балалар шенбер бойына малдас құрып отырады. Жүргізуші шенбер бойымен жүріп, бір ойыншының жанына келіп, оның жанына беторамалды тастайды да: «Бұл жер саган тар Өзіңе орын тауып ал», – дейді. Ойыншы беторамалды алады да, жүргізушіні қуады. Ал жүргізуші оның орнына жылдам барып отырып алуға тырысады.</p> <p>Орынсыз қалған ойыншы жүргізуші болады</p>	<p>таңдаңдар. Онда не болуы мүмкін? Оны бояңдар. 3-тапсырманы орындаиды – бір қорапты таңдап, оны бояйды</p>	<p>дамыту жаттығуын жасатады. Басбармағым бастап берді, Саусақтарым ән сап берді, Шылдыр шүмек шылдырлады, Кіші бебек былдырлады.</p>	<p>тәнисстыру; жалпақтау, кесу, шымшу әдістерін тиянқтау, түрлі құралдарды дұрыс қолдана білуге машиқтандыруды жалғастыру - кол, саусақ кимылдарын арттыру; көркем сөйлеу тілін дамыту - ұжымдық жұмыс жасау арқылы мазмұнды құрастыруға қозғау салу</p> <p>Топтық жұмыс: Сурет салі Мұсіндеу Жапсыру Құрастыру Құз Ой, балалар, балалар, Қоңырқай күз болыпты. Қурап жапырақ солыпты, Ел егінін орыпты.</p>
--	--	--	---	--

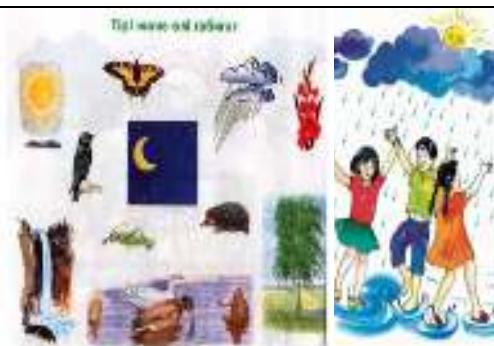
Үзіліс: Қозғалмалы зерек ойындар «Жер,су,ауа »ойыны.

«Табигат құбылыстарын ажыратып олардың қасиеттерін ата»

Мақсаты: Қассиетіне қарай: қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмысқ, ериді, буга айналады.

Көрнекіліктер: қар мен жаңбыр бейнеленген суреттер.

Ойын барысы: Балаларға қар мен жаңбырдың суреттерін көрсетіп, олардың бір-бірінен ажыратып айту тапсырылады. Білімдерін анықтау барысында табиғат құбылыстардың қасиеттерін айтып берулері керек.

Ойын: «Жер, су, ауа»

Мақсаты: балаларға берілген тапсырманы тез шешүге, жылдам жауап беруге, жерде, суда не болатынны дұрыс айтуда төсөлдіру, қоршаған ортаға қамқорлық сезімен тәрбиелеу.

Көрнекіліктер: асық

Шарты: балалар дәңгелеіп отырады. Бір бала ортаға шығып балалардың кез келгінене асық лақтырып жібереді де жер су ауа деген сөздің бірін айтады. Егер бала жер десе асықты қағып алған сезіммен тәбиелеу. Біл бала отатага шығып, балалардың кез келгінене асықта лақтырып жібереді де жер, су ауа деген сөздің бірін айтады. Егер бала жер десе, асықты қағып алған бала жерде тіршілік ететін құстарды, адамдарды, өсімдіктерді атайды. Ал су сөзі айтылса, балық балардың аты аталады. Ауа дегенде құстарды айтуы тиіс.

Осылай ойын жалғаса береді.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Дене шынықтыру
Міндеті: Көзбен бағдарлай отырып, ауызша нұсқаулармен ойын түріндегі жаттығуларды (жануарлардың қозғалысына еліктеу) педагогпен бірге орындауга үрету.

Спорттық құрал-жабдықтардың қажеттілігін, зал ішінде қауіпсіздік техникасын сактау керектігін, заттарды аттағанда тепе-тендік сактау қажеттігін балаларға айту
Әртүрлі білімдер сабағы»

Кімыл-қозғалыс ойыны:
«Мен білемін»

Допты жоғары лақтырып, қолды шапалақтап, допты қағып алу шеберліктерін (машықтарын) дамыту. Допты «Мен бес қаланың атын білемін» деген сөздермен қағып алады. Допты жоғары лақтыруға тырысады, допты

Сауат ашу негіздері
Міндеті: - Дыбыс туралы түсінік беру

Дидактикалық ойын: «Дауысинаң таны»
Ойын шарты: балалар шенбер болып тұрады, бастаушы санамақ санау арқылы бір баланы ортаға шығарып, көзін байлайды. Санамақ арқылы келесі баланы шығарады, ол көзі байлаулы тұрған баланың атын айтады. Ойын осылай жалғаса береді. Педагог саусак бұлшық еттеріне арналған жаттығу жасатады. Сыңғыр, сыңғыр сырғалар Құлағымда сыңғырлар. Оң қолымда білезік, Сол қолымда білезік,

Сөйлеуді дамыту
Міндеті: Мазмұнды жалғастыру арқылы ой-қиялдарын дамыту

Ба-ба-ба – бала.
Бо-бо-бо – бота
Бө-бө-бө – бөрік.
Табыл – дабыл.
Бақа – бақбақ
«П» дыбысының буын ішінде кездесетін сөздерге мысал келтіреді
Па-па-па – парта.
Жа-па-лақ – жал-пақ.
Па-рак – жа-пы-рак
Педагог балаларға «бала», «парта», «бақа», «бақбақ» сөздеріне сөйлем құратады

Қазақ тілі
Міндеті: - сурет бойынша сөйлем құрап әнгіме айту

— Балалар мына суретке қараңдаршы. Не көріп тұрсындар?
— Мектептің балабақшадан айырмашылығы не?
— Қандай жақындықтары бар?
— Балабақшадан кейін кайда барасындар?
— Сендер онда немен айналысасындар?
— Мектепте қандай сабактар оқыды?
Балалар мектептегі оку құралдарының мынадай түрлері бар:
Парта, орындық, кітап, калам, дәптер, қаламсал т.с.с. көптеген оку құралдары бар.
«Қағып ал!» ойыны

Қазақ тілі
Міндеті: - мектепке неүшін баратынын әнгімелеп айтып беру

Сөздік ойын: «Жалғасын тап». Суреттерді көрсетеді, суретке байланысты заттың атын атайды, сол сөзге сөзді байланыстырып жалғап, сөйлем құрайды.
Мектеп ... (әдемі, жарық, таза).
Танертең жаттығу ... (жасаймыз).
Музыка залында ... (эн айтамыз, би билейміз). Серуенге шығып ... (ойнаймыз, демаламыз).

	қағып алар кезде саусақтарын еркін ұстайды. Жандарындағы балаларға кедергі келтірмейтіндегі сөздерді	Санап көрші, кәнеки, 1, 2, 3 – бір, екі, үш, Демаламыз жинап күш.		Ойын шарты: Мен сендерге доп лақтырамын, сендер допты қағып алып оку құралдарын атаңдар. – Мен сендердің нені дұрыс есте сақтап қалғандарынды тексеремін. Әр түрлі заттардың атын атаймын, сендер тек мектепке қажетті затты атағандағанда, қол соғасындар. Мысалы: портфель, куыршақ, кітап, шанышқы, парта, жастық, тақта, машина, пышақ, төсек. Енді мына суретке қараңдар, нені көріп тұрсындар? (парта, тақта, терезе, сынып) Корытынды: Сенің қандай құралдарың бар оны қайdan алдың? Не үшін, қайда қолданасың?	
--	--	---	--	---	--

Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.				
-------------------	---	---	---	---	---

**Кеңістікті бағдарлауға арналған ойындар
«Жапалак»**

<p>Серуен</p>	<p>Тіл жаттыгулары: «Аударыспақ» Мәксаты: -эр түрлі түстерді қайталаپ бекіту; -сөздік қорын байыту; -дыбыстарды дұрыс және анық айтып бекіту; -балаларды : «Қандай?», «Не істейді?» т.б. сұрақтарға толық, сөйлеммен жауап беруді үйрету; -заттардың түрін, түсін, дәмін, пішінін дұрыс айтып қайталау; -дыбыстың сөздегі орынын тауып айту; -балаларға сөз тіркестерін және сөйлемдерді құрастырып айтып үйрету; -балалардың еске сактау, есту, ойлау қабілеттерін және зейіндерін дамыту; -қолдың ұсақ моторикасын дамыту;</p>	 	<p>Ойын: «Жапалақ» Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынга деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дene қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көніл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шашандастыққа, қызыға ойнауга баулу, ойынга деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру.</p> <p>Шарты: «Жапалақ» сайланады, ол барлық ойнаушылардан алысқа тұрады. Өзінің «ұясына». Басқа ойнаушылар жанжакқа тараپ кетеді. «Жапалақ»: «Күн туды, барлығымыз оянамыз!» дейді, сол сәтте барлығы жүтіріп, қимылдайды. «Жапалақ»: «Тұн болды, барлығын қимылдамандар, жапалақ ұшады!» дегенде барлық ойнаушы балалар тыныш тұрып, қимылдамаулыры керек. «Жапалақ» балалардың арасында жүріп, қимылдаған бір-екі баланы өз ұясына әкетеді. Бір бала қалғанша ойын жалғасады.</p>		
<p>Балаларды үйге қайтару</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда балаңың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сұрту, шешіну, өз бетімен тамактану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокка сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейірімізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>

Тәрбиелу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйымы: Атбасар қаласы №7 жалпы білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «ә» сыныбы

Балалардың жасы 5 жас

Жоспардың күршүү кезеңі. 3 -апта 11 - 15 қыркүйек 2023-2024 оку жылы

Оқу ісінің менгерушісі: Жәнімхан Н

Тәрбиеші: Кенжегарина А.К

Күн тәртібі	Дүйсенбі 11.09.	Сейсенбі 12.09.	Сәрсенбі 13.09	Бейсенб 14.09.	Жұма 15.09.
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтерінкі көңіл-күй орнатуға ойындар үйимдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	Фотосуреттер қарастыру: «Көліктер» Мақсаты: Фотосуреттегі көліктердің түрлерімен таныстырып, олар қоршаған ортамен байланысты екенің түсіндіру.	Д/ойын: «Кері айт» Мақсаты: мағыналары қарама-қарсы сөздерді қолдана білу дағдырларын бекіту. Сөздік қорын молайту, тілін дамыту. Көліктер туралы суреттерді қарастыру, ерекшеліктеріне назар бөлу.	«Жолаушылар» Мақсаты: Балалардың көңілдірін көтеріп саяхатқа шыгару. Саяхатқа баратын көлік түрлерімен таныстыру. Жолға шыққанда балаларға жол жұру ережесін түсіндіру.	Үстел- үсті ойын: «Пазлдарды құрастырамыз» Мақсаты: конструктормен, есептеу таяқшалармен өз еркімен құрастыру. Логикалық ойлау қабілетін дамыту. Көліктер жайлы әңгімелесу.	Д/ойын: «Көліктерді ата» Мақсаты: балаларды арнайы көліктермен таныстырып, қоршаған ортаға, адамдарға немен керек екенің түсіндіру.
Ата-аналармен әңгімелесу, кенес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кенес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата- аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол калпында сөзсіз қабылдан жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамактануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қымылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Үстел үсті, саусақ және т.б.оыйндар. Табигат бұрышындағы гүлдерге су қю.	Үстел үсті ойыны – пазл: «Үйшік құрастыр». Балалармен балабақша туралы әңгімелесу.	Фотосуреттер қарастыру «Сүйікті ойыншықтарым ». Фотосуретте бейнеленген балабақшадағы қызметкерлерді атау.	Саусақ ойыны «Мысық, этеш және түлкі».	Құрылых ойындары «Күйршақтарға үй құрастырамыз».
Тәнертенгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 2				
Үйимдастырылған іс-әрекетке дайындық	Мнемосхемамен «Көліктер» К. Бисекееваның тақпағын жаттау. Көліктер бар сан түрлі,	«Көңілдімін» Тоқтамай зуылдаймын зырн-зырн, Көлікпін дуылдаймын дырн-дырн	«Зу-зу етіп көшеде» Зу-зу етіп көшеде, Күн-түн тыным таппайды. Төрт дөңгелек дөңгелер, Төрт аяқпен шаппайды.	«Көлік жүйрік шықты алға» Түрі, түсі, атауын, Оңай емес жаттауға. Казіргінің тұлпары,	«Бип-бип-бип дейді» Бип-бип-бип дейді Жол шетіне шық дейді Күшікті басуға болмайды машина,

	<p>Суда, жерде, көктө де. Дөңгелекті машина, Қажет бізге көліктер Ұшақ, пойыз, кеме де.</p>	<p>Жүрремін, айналамын быр</p> <p>Әрқашан көңілдімін сырн-сырн</p>		<p>Көлік жүйрік шықты алға.</p>	<p>Бип-бип-бип дейді</p> <p>Жол шетінен күт дейді</p> <p>Көшеде асығып жүргуге болмайды машина</p> <p>Бип-бип-бип дейді.</p>
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет		1 - ұйымдастырылған іс-әрекет			
	<p>Сөйлеуді дамыту Міндеті: - Жалпылама сөздерді дидактикалық ойын барысында түсіндіріп, үйрету.</p> <p>Үнтаспадан Б.Самединеваның орындауында «Достар, достар» әні тыңдатылады Педагог балаларға «Адал дос» деген әңгіме оқып береді Міне, балалар, мақал-мәтелдердің өзінде доска деген сенім жайлы айтылған. Достыққа адада, сертіне де адада болады. Дидактикалық ойын: «Бір сөзben ата». Ойын шарты: педагог қољындағы допты лақтырып көп сөз айтады, допты қағып алған бала сол сөздердің жалпылама, баламасын айтады. Мысалы: әке, ана, аға, тәте – отбасы. Кесе, шәйнек, шанышқы, қасық – ... Қасқыр, тұлқі, жолбарыс – ... Қызыл, сары, жасыл, көк –</p>	<p>Математика негіздері Міндеті:-- дара заттарды бөлуді үйрету; бір заттан тұратынжинын туралы ұғым қалыптастыру; «біреу» және «бірнеше»(«көп») терминдерін енгізу</p> <p>«Қоян» – бала жұдырығын түйеді. Одан кейін сұқ саусағы мен ортаңғы саусағын шошайтады. «Қоян» құлактарын созып тұр. «Сакина» – бала жұдырығын түйеді. Одан кейін бас бармағы мен сұқ саусағын түзетіп, бір-бірімен түйістіреді. «Саусақтардың амандасуы» – саусақтарын түзу ұстап, алақандарын бір-біріне қарама-карсы ұстайды. Тапсырманы орындауды ұсынады. Тапсырманы жеке орындауга және алма мен алмұрттарды бөлек топттарға бөлу үшін қасиеттерін тұжырымдауга уақыт береді. Сұрақ қояды: Әрбір топта неше алма және алмұрт бар? «Бірнеше» немесе «көп», «бір» сөздерін пайдалануға қол жеткізеді. Әр түрінен бір үлкен жемісті бояу ұсынылады</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: - Сөздің дыбыстын құралатынын түсіндіру</p> <p>Педагог балаларға ыммен «отырындар», «сөйлемендер», «тынышталындар», – деп белгі береді. Үммем – сөйлемей ишаралмен түсіндіру</p> <p>– Міне, балалар, көрдіңдер ме, сөзсіз әмір суру қандай қыын, ал біз бәріміз өз ойымызды сөз арқылы айта аламыз. – Балалар, қазір мен бір сөз айтамын. Мысалы: «сиыр», енді сендер бір сөзден айтындар. Ал шатасып кетпес үшін мына стаканға әр сөз айтылған соң бір қарындаштан салып отырайық. Мен «сиыр» сөзін айттыйм, бір қарындаш салайын. Тағы да кім сөз айтады? Ең соңында қарындаштарды санап, педагог корытынды жасайды. – Міне, біз қандай көп сөз білеміз,</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: - бір» және «көп» («бірнеше») терминдерін енгізу; 1 және 2 сандарын санату Сикырлы паровозben саяхат жасауды ұсынады. («Паровоз және вагондар» кестесі). Суретте неше паровоз бар? (Біреу). Вагондарға ондағы терезе санына сәйкес әртүрлі ертегілердің кейіпкерлері отырғызылады (педагогтің қалауы бойынша іріктеледі). Педагог тақтаға бір паровоз бен бірнеше вагонды (3-тен 5-ке дейін) бекітеді. Ойынға қосылады. Әрбір вагонда 2 кейіпкерден болуы мүмкін екенін айқындаиды. Оларды іріктең отырғызады Паровозға неше вагон тіркедік? Әрқайсысын көрсете отырып, балалармен бірге дауыстап санайды. Одан кейін ұсынады: Терезелерді санаймыз: бір, екі. Келесі вагонда: бір, екі және т.с.с.</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: - Балалардың әнгімеге деген қызығушылығын арттыру. Шыгарма кейіпкерлерімен таныстыру</p> <p>Әңгіме ұнады ма? – Әңгіме не туралы? – Авторы кім? – Садық бауда не істеді? – Садықтың кім ойнауга шақырды? – Қалел досына не көрсетті? – Садық неге бармады? – Күз мезгілінде не өсті? – Садық Қалелге әкесінің қай сөзін айтты? (Балалармен бірге қайталап оку). – «Кішкентай бағбан» деп кімді айтамыз? – Садықтың жасаған еңбегін қалай бағалайсың? – Сен Қалелдің орнында болсан, не істер едін? – Әңгіме қалай аяқталды</p>

			<p>айта берсек әлі де көп. – Сендер байқадындар ма, кейбір сөз ұзақ дыбысталса, енді бір сөз қыска дыбысталады. Сол себепті сөздер ұзын және қысқа болады. Мына екі сөзді тыңдаңдар: үй және кітапхана. Осы сөздердің қайсысы ұзақ, ал қайсысы қысқа айтылады? – Біз ол сөзді өлшеп көрсетейік: 2 қолдың алақандарын біріктіріндер. Сөзді дыбыстай бастаған кезде алақандарынды аша бастайсындар. Ал дыбыстап болсымен, сол сәтте тоқтай қалындар (Бұл жаттығу 2–3 баламен жекелеп жүргізіледі, 6–8 сөз айтылады).</p>	<p>Вагондардың әрқайсысында 2 терезе немесе терезелер жұбы бар</p>
--	--	--	---	--

Үзіліс

Дидактикалық ойын: «Даусынан таны»

Шарты: Балалар көлік түрлерін дауысына қарай ажыратып, аттарын атап карточкаларын орнына апарып салады.

Дыбыстық жаттығу

Дан-дан-дан-манадан,
Дан-дан-дан-шанадан,
Ем-ем-ем- мінгізем.
Ем-ем-ем – жүргізем.

Ойын: «Қандай белгі екенін тап?»

Максаты: Жол белгілерін ажыратып, балалардың жолда жүру ережелері жайында білімдерін бекіту; құнделікті өмірде алған білімін өз бетінше қолдана алуға тәрбиелеу.

Қолданатын көрnekіліктер: Сақтандыру, тыйым салу, көрсеткіш және қызмет көрсету: жол белгілері желімденген текшелер.

Ойын шарты:

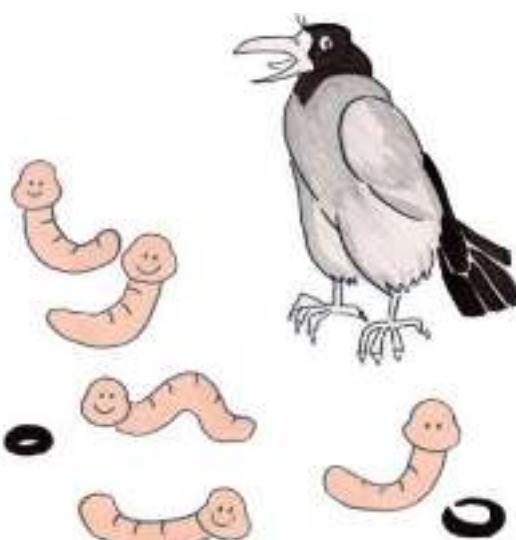
1-ші нұсқа. Жетекші текшелер жатқан үстелге кезекпен шақырады. Бала текшени алып, белгіні атап, сондай сияқты белгілері бар балаларға барады.

2-ші нұсқа. Жүргізуши белгі көрсетеді. Балалар осы белгіні ездерінің текшелерінде табады, көрсетеді және оның не білдіретінін айтады.

3-нұсқа. Ойыншыларға текшелер таратады. Балалар оны мұқият зерттейді. Эрі қарай әр бала өзінің белгісі туралы

2 - үйимдастырылған іс-әрекет

				атын атамай айтып береді, қалғандары оны шешу керек.
<p>Музыка Міндегі:- Шығармалардың эмоциялық мазмұнын, олардың сипатын, көніл күйін, әсерлі реңктерін ажырату</p> <p>Музыка тыңдау: «Гүлдерайым» қазақтың халық әні (өндеген Т. Коңыратбай).</p> <p>Ән айту: «До-ре-ми» (Ө. Байділдаев), «Білімің – булағың» (Т. Коңыратбай)</p> <p>Музыкалық-ырғақтық құмылдар: «Марш» (В. Дешевов)</p> <p>Билер: «Жүлтасу би» (чех халық әуені)</p> <p>Ойындар, хороводтар: «Сиқырлы ағаш» («Дидактикалық ойындар» жинағынан) өлшейін?...(сатушы)</p>	<p>Коршаган ортамен танысу Міндегі: - Мамандық түрлері, олардың атқаратын қызметі, қогамға келтіретін пайдасы туралы білімдерін толықтыру, жетілдіру</p> <p>«Қандай мамандық иесі?» ойыны. Балалар бұл сөздерді қандай мамандық иесі айтуы мүмкін екенін анықтайды Сіздің кекілінізді қысқа киу керек пе?... (шаштараз) Балалар, кітаптың бетін ашындар ... (мұғалім) Рульді онға бүрдайын... (жүргізуіш) Сурет салуга қылқаламдар дайындауды...(суретші) Сізге емделу үшін дәрілер жазып берейін... (дәрігер) Қанша килограмм кәмпіт өлшейін?...(сатушы) Сізге қандай көйлек тігу керек?.. (тігінші) Балалар, сендер үлкен болып ескенде әрқайсысың бір мамандыкты таңдайсындар. Сендер өздеріңнін болашақтарынды қалай қиялдайсындар? Сенің</p>	<p>Дене шынықтыру Міндегі: Допты бастан асыра бір-біріне лактырып, оны екі қолмен қағып алуды уйрету</p> <p>Допты бір-біріне екі қолмен бастарынан асыра лактыру. Екі тізбекке, сапқа бөлініп тұрады (арақаштығы – 2 метр) Допты тұра қолға лактырып беруге тырысады. Лактыру бағытын бұзбауға тырысады. Допты ширак лактырады.</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойыны: «Жүгіру» Шенберге тұрып, балалардың ішінен санамак арқылы куалайтын баланы таңдайды. Белгі бойынша орындықтың үстіне қашып шығады. Бір орыннан екінші орынға қашып жүреді. Сайланған бала оларды ұстауға тырысады</p>	<p>Музыка Міндегі: Музыка сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау. Музыка сипатын анық ырғақты, ширақ жүріспен беру</p> <p>Ән айту: «Күзгі әуен» (А. Досмаганбет). Педагог әнді орындаиды. Әннің мазмұнына көніл бөліп, күз көріністерін елестету, шумагын жәй, сабырмен орындау. Билер: «Шабандоздар би» (ұнтаспада «Жұмыр қыльыш», «Билеп үйренейік» жинағынан). Би қимылдарын үйренуді жалғастыру, еске сақтау. Ойындар, хороводтар: Ән-ойын "Етек-етек" (Т. Сарыбаева). Ойын шартын түсіндіріп, атрибуттарды пайдаланып ойнау.</p>	<p>Коршаган ортамен танысу Міндегі: - Балалардың нанның дастарқанға келу жолы туралы түсініктерін жетілдіру. Нанға, оны есіріп, пісіретін адамдардың енбегіне құрметпен қарауға үйрету</p> <p>«Тұқым» ойыны: педагог музыка қосады, балаларға өздерін жерге себілген кішкентай тұқым ретінде сезінуді ұсынады. Кішкентай тұқым қаранғы, ызғар, жұмсақ жерде жатыр. Күн бойын жылытқандай болды, жаңбыр жауды. Содан соң тұқым ісініп, жарылды.</p> <p>Ішінен құлақтанып кішкентай өсқін шықты (балалар қолдарын жоғары көтереді). Сабақ жерді жарып шығып, күнге қарай талпынып өссе бастады(балалар орындарынан тұрады). Жел ары-бері шайқады. Соңда да өссе берді. Біраз уақыт өтіп, ол сабаққа айналды. Қара бидай тұқымынан шыққан сабақ қандай болады? (Қара бидай сабағы). Бидай тұқымынан шыққан сабақ қандай болады? (Бидай сабағы) Сұлы тұқымынан шыққан сабақ қандай болады? (Сұлы.) Сабақтың есіп, дамуына не қажет? (Күн, жаңбыр және адам қолдары.)</p> <p>«Тағы кім?» ойынан ойнауға шақырады. Тізбекті әрі қарай жалғастырады: наубайшы нан пісіреді, тағы кім пісіреді?</p>

		<p>қиялындағы болашақ мамандық қандай болуы мүмкін? Балалар өздерінің кім болғысы келетіндігі туралы әңгімелеп, қиялындағы әлемде ол таңдаған мамандықтың қалай өзгеретіндігі туралы ойларын ортаға салады</p>		(Ана, әже, әпкес).
		<p style="text-align: center;">Үзіліс</p> <p>Сюжетті - рөлді ойын: «Кім үздік жүргінші?»</p> <p>Мақсаты: Жол журу ережесі бойынша балалардың білімдерін бекіту. (бағдаршамның берген белгісі, жүргінші жол) белсенділігін, назарын тәрбиелеу.</p> <p>Корнейчиковтер: 1,2,3,4,5,6 сандармен текшелер және 2 фишка. Ойын алаңы.</p> <p>Ойын барысы: Бірінші жүргінші №1 үйден, екінші №2 үйден шығады. Текшелерді өздерінің сандары шыққанша лақтыра береді, және қайтадан лақтырады. Сонымен бір түрлі-түсті суреттерге мұқият карау керек. Бірінші суретте бағдаршамның қызыл шамы жаңып тұр. Демек, жүргінші бағдаршамнан тұрған дөнгелекке секіре алмайды. Ол орнында тұра береді. Екінші суретте көлік. Жолды кесіп өтүге болмайды, орнында тұру</p> <p>Саусақ ойындары Ойын: «Қозылар»</p> <p>Мақсаты: саусақтардың көмегі арқылы қандай да бір үйқастырылған тарихты, тақпактарды, ертегілерді сахналau, қолмен орындау.</p> <p>Тіл дамыту жаттығуы Мына қозы күні бойы құйрығын бұлғандатты, Ал мына қозы арқасын қоршауга сүйкеді, Мә-мә-мә-мә-мә-мә, Қозыларды мен жақсы көрем, Мына қозы аяқтарымен жерді қопарды, Копарды да өзі сурет салды, Мә -мә -мә -мә -мә -мә, Қозыларды мен жақсы көрем, Мына қозы ортаға тұрам деп, Бұкіл ағаларын итеріп тастанды.</p> <p>Саусақ ойыны: « Құрттар» Мақсаты: Ұсақ моториканың қымылдары мен қолдың икемдігі бас миының құрылымының даму деңгейін көрсетеді.</p> <p>Тіл дамыту жаттығуы 1,2,3,4,5 Құрттар серуенге жүрді, Бір уақытта қарға алдарынан шықты, Басын шайқап иіле , -Менің тұскі асым- деп, Енді қараса құрттар жоқ.</p> 		<p>Психологиялық ойын: Ойын:« Сәлемдесу»</p> <p>жаттығуы.</p> <p>Мақсаты: Бір-бірімен кездескенде амандасу мәдениетіне тәрбиелеу, жылдамдыққа баулу.</p> <p>Ойын шарты: Қазір біз сендермен ойын ойнаймыз, қымылды тез жасауларың керек. «Бастаймыз» деген белгі берілгенде, мен қалай амандасу керек екенін айтамын, сонда сендер бір-бірлерінмен тез-тез амандаасыңдар. Эр адаммен әртүрлі амандаасыңдар. Сонымен, көзбен... қолмен... иықпен... құлакпен... тізмен... иекпен... өкшемен... арқамен.</p> <p>Аз қымылды ойын: Ойын: «Кеме»</p> <p>Мақсаты: Адамдардың әр түрлі мамандықтары туралы балалардың білімдерін жетілдіру, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру.</p> <p>Қажетті атрибуттар: ағаштан жасалынған кеменің макеті, руль, капитанның қалпағы, балықтар.</p> <p>Ойын шарты: Балалар өз қалаулары бойынша капитан мен кеме жүргізушіні тағайынтайтыны, содан кейін әрқайсысы өз орындарына отырады.</p> <p>Капитан өзінің жүргізушиіне онға бұр, солға бұр, тұра жүр-деп басқарып отырады.</p> <p>Кемемен серуенге шыққанда теңізшілердің еңбегі, балықтардың тұрларі жайында мағлұмат беріледі. Саяхат көңілді болу үшін ән айтады.</p> <p>Бұл ойын балаларды ұйымдастырып тұрғанда ойнай білуге</p>

керек. Ушінші суретте бағдаршамның жасыл шамы жаңып тұр. Текшениң текшениң санына байланысты дөңгелектерге жылжытуға болады. Тәртінші суретте мотоциклшы. Оны тоқтап, өткізу керек. Алтыншы суретте бағдаршамның сары шамы жаңып тұр. Жүргінші сол суреттің бойында тоқтай алады. Жетінші суретте реттеуші онымен қауіпсіз, бірден әженің үйіне баруға болады. Кім жол ережесін бұзбай әжесіне келсе сол жеңіске жетеді.

баулиды.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Көркем әдебиет
Міндеті: Өлеңдерді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айтуды
Дидактикалық ойын:
«Ғажайып қоржын».
«Қуыршактар» қоржыннан ойыншықтарды алып, балаларды «Ойыншықтар дүкені» ойынын ойнауға шақырады. Дүкенші – қуыршақ Сәулө, сатып алушылар – балалар. Диалог:
Бала: Сәлеметсіз бе!
Қуыршақ: Сәлеметсіз бе!
Бала: Маған ойыншық беріңіш? Қуыршақ: Қандай

Дене шынықтыру
Міндеті: таяқты дұрыс ұстau керектігін, допты саусақтарымен күшке салмай тәмменнен жоғарыға қарай қалай итеру керектігін, кегельдердің он және сол жағынан қалай айналып ету керектігін үйрету
Тепе-тендікке арналған тапсырманы орындайды:
 гимнастикалық орындық үстінде доп

Математика негіздері
Міндеті: - Есте сақтау, сөйлеу, назар аудару дағыларын дамыту.
Шыдамдылыққа тәрбиелеу
 А纳мызға себеттегі заттарды топтарға бөлуге көмектесейік. Барлығымыз бірге орындаімиз. Сендер қандай нұқсаларды ұсынасындар?
 Балаларға жиындарды кіші топтарға бөлуге көмектеседі: көгөністер, жемістер, тәттілер, қарбыз.

Саут ашу негіздері
Міндеті: -А дыбысы қандай сөздерде болатынын суреттер көрсету арқылы түсіндіру, А дыбысын хормен айтқызу
 -Балалар өткен тақырыпты естеріне түсіндіріндерші? – Не жайлай айттық? Педагог: Дыбыс айттылуына қарай әртүрлі болып естіледі.
Дидактикалық ойын: «Ненің дыбысы?» Ойын шарты: Педагог ұнтаспадан әртүрлі көлік түрлерінің табигат

Шығармашылық бейнелеу әрекеті
Міндеті : -
жырту, умаждау әдісі
арқылы бейнелер- мен сюжетті толықтыруға үйрету

	<p>оыйнышық? Бала: Ойыншық мәшине. Қуыршақ: Міне, ал. Бала: Рақмет. Қыз: Сәлеметсіз бе! Қуыршақ: Сәлеметсіз бе! Қыз: Маған қуыршақ беріңіш? Қуыршақ: Міне, ал. Бала: Рақмет. т.б. Балалар билетін ойыншықтарын алады, педагог қалған ойыншықтарды атайды, сипаттайды: жұмсақ ойыншықтар, темір ойыншықтар, пластмасса ойыншықтар, резенке ойыншықтар болады</p> <p>ұстап жүру: Нұсқау: тізені жоғары көтеріп, іші толтырылған доптарды атап өтү. Екі тізбекке тұрады. Бастарын түсірмей, дene бітімдерін тузу ұстап жүреді. Орындықтан түсерде, алдымен жерді аяғының ұшымен басып, сонаң соң бүкіл табанын жерге қояды.</p> <p><u>Кауіпсіздік техникасы</u> қажет кезде көмек беру, толтырылған доптарды балалардан бір адым қарақашықтыққа қою.</p> <p>Кіммел-қозғалыс ойыны: «Тым-тырақай» (3 рет). Ойыншылар бір-бірінің қолдарынан ұстап, шенбер бойында тұрады. Ортада ұсташы- жүргізуші тұрады. Балалар төмөндегі сөздерді айттып, шенбер бойымен жүреді: «Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш – деп санандар. Бір, екі, үш – ал тараңдар!» Осыдан кейін зал ішіне тым-тырақай қашады. Ұсташы балаларды құып, ұстаяға тырысады</p>	<p>Бізде қанша жеміс бар? Олардың көп немесе бірнеше екенін айта аламыз ба?</p> <p>Қанша көгөніс (тәттілер) бар?</p> <p>Топтық жұмыс жүргізу Көгөністерге, жемістерге, тәттілерге бөлуді ұсынады. Заттар тобын бір сөзben атайды</p> <p>Көгөністерге, жемістерге, тәттілерге бөлуді ұсынады. Заттар тобын бір сөзben атайды</p> <p>. Саны бойынша салыстырады: жемістер көп, ал қарбыз біреу. Көгөністер көп, ал қарбыз біреу</p> <p>Ұсақ қол моторикасына арналған сергіту сәті</p> <p>1.«Коян» – бала жұдырығын түйеді. Одан кейін сұқ саусағы мен органғы саусағын шошайтады.</p> <p>«Коян» құлақтарын созып тұр.</p> <p>2.«Сақина» – бала жұдырығын түйеді. Одан кейін бас бармагы мен сұқ саусағын түзетіп, бір-бірімен түйістіреді.</p> <p>3.«Саусақтардың амандасуы» – саусақтарын тұзу ұстап, алакандарын бір-біріне қарама- карсы ұтайты</p>	<p>құбылыстарының, жанжануар, жәндіктердің дыбыстарын естіргеді. Балалар ненің дыбысы екенін табу керек</p> <p>Дидактикалық ойын: «Сөз айт, тез айт» Ойын шарты: допшен орындалады. Балалар бір-біріне доплақтырып, «А» дыбысынан басталатын сөздерді айтады</p>
--	--	---	--

Үзіліс

<p>Сюжетті-рөлді ойын: «Теңізшілер. Балықшылар. Теңіз астындағы қайық»</p>	<p>Кіммелді ойын: «Машинамен саяхат» Мәссағаты: Далада жүру ережелері және жол белгілері</p>	<p>Сюжетті-рөлді ойын: « Ұшқыштар» Мәссағаты: Ойында қоршаған ақиқат өмірдің оқиғаларын көрсету біліктірін қалыптастыру. Балалар</p>	<p>Кіммелді ойын: «Автобус жүргізуі» Ойын мәссағаты: Балаларды жүргізуі</p>	<p>Релаксациялық жаттығу: «Теңізге саяхат» Бұл медитативтілік техника денедегі қысымды түсіруге</p>
---	--	--	---	--

Мақсаты : Балаларда ойын барысында бірнеше әрекеттерді логикалық бірізділікте байланыстыру, ойын жағдайына кіру, өзіне рөл алып, ойын аяғына дейін рөлге сәйкес әрекет ету біліктерін қалыптастыру.

Балалардың позитивті және топта игілік қарым-кательас дағдыларын қалыптастыру.

Жағдаят: Кеме, теңіз астындағы қайықтың күрүліктері.

Жұзуге дайындық, маршрутты тандау, жұзу, рөлдік әрекеттерді орындау, кеменің жөндеу, сұнгайрлердің жұмысы.

Байрақты қөтеру. Портка қайту. Майшабақ табу, аулау, керме ау бұзылды, балық кетіп бара жатыр, кеме тесілді. Жаңа зәкір түсіп, суга батады, теңіздегі өрт, көмек келе жатыр.

Ойын шарты: Кеме жасаушылар кеме құрады, матростар мачтаның үстінде, қарандыға үніліп қарайды, алдыға қарайтын матрос көпірдің үстінде тұр, руль басқаратын адам сейнерді жүргізеді, қайықшы керме ауды дұрыс лактыргандығын қадағалайды. Боцман матростарға команда береді, олардың жұмыс атқарғанын қадағалайды. Сұнгайрлер теңіз түбін

бойынша балалардың білімдерін бекіту.

Корnekіліктер: Ойын аланы, фишкалар.

Ойын барысы:

Балалар ойын аланында ойнауда бастап кетті. Жол белгілерінің қасында етіп бара жатып, тоқтап, әр белгі туралы айтып береді. Кім теңізге бірінші жетеді, сол жеңімпаз.

арасында бірлесіп ойнау дағдыларын, рөлдерді бөлу туралы келісу біліктерін тәрбиелеу. Сюжетті-рөлдік ойынды жаңа мазмұнмен, жаңа эпизодтармен байыту арқылы жаңағастыруға үртету. Сөздік корын дамыту, сөз сөйлеу қабілетін байыту.

Жағдаят: Ұшар алдында ұшакты тексеру. Ұшак ұшуда. Санитарлы ұшак боранда ұшуда. Мұздақтарға балықтарды құтқару. Ұшақ далада жұмыс істеуде.

Тәрбиешінің іс-әрекеті: Диспетчер рөліндегі жерден бақылауды жүргізеді.

Ұшак жағдайларына байланысты бағыт беріп, SOS-дабылы арқылы аэроромдағы жұмысшылардың іс-әрекетін басшылыққа алады.

Балалардың іс-әрекетті:

Техник ұшактың моторын тексереді, ұшактың ұшуга дайындығы жөнінде хабарлайды.

Жүргізуши жанармай, тыңайтқыш, азық-тұліктер әкеледі.

Экипаж командирі әкипаж мүшелерінің іс әрекетін бақылап басқарады.

Штурман навигациялық жағдайды қарайды катамен жұмыс істейді.

Радист балықшылар диқанышлармен рация арқылы байланысып ауа райын сұрайды.

Ұшқыш ұшакты басқарады, жерге тыңайтқыш сеуіп, балықшыларға тамақ лактырып, дәрігер әкеледі. Бортжолсерігі жолаушыларды ұшаққа кіргізіп орындарына жайғастырып, белбеулерді іліктіруді, кофе, газет пен журналдар, кітаптар окуға ұсынып әкеледі.

Ұшқыштарға тұскі ас дайындейді.

Дәрігер науқас жолаушыны қарап, оған көмек көрсетеді.

Балықшылар балық аулап, оларды ашық көлге алып кетеді, ұшакты байқап, оларға байрақты қөтеріп белгі береді.

Жолаушы билет сатып алады, аялдамада шығып, ұшатын кезде ереже тәртібін сақтайды.

мамандығымен таныстырып, оның пайдаласы мен қажеттілігін айқындау, енбекті сүюге баулу, коршаған ортаға деген сүйіспеншіліктерін арттыру.

Қажетті

атрибуттар: руль, абонементтер, орындықтар, микрофон.

Ойын шарты: Бір баланы автобус жүргізуши, екіншісін тексеруші етіп тағайындаиды. Қалған балалар жүргіншілер. Егер ойын бөлмеде өткізілсе, орындықтар екі қатар етіп койылады.

Борменен еденге алдыңғы, артқы есік белгісін, яғни екі параллель сзығын сызады. Аялдамада тосып тұрған жүргіншілер артқы есіктен кіріп, біртіндеп қолдарындағы абонементтерін компостерге тесіп орындарына отырады. Жүргізуши рөліндегі бала «ал кеттік» деп, аузымен мотордың дүрілін салып жүргізеді. Біраз жүрген соң, келесі аялдамаларды «дүкен, дәріхана, парк» деп микрофонмен хабарлағанда, әр аялдамада 4-5 баладан түсіп отырады.

бағытталған, музыкамен орындалады.

Жүргізуши: Жайланып отырыңыз, көзінізді жұмыңыз. Терең демалыңыз, дененізді бос ұстаңыз, дененізді ауырлап бара жатқандай және оны теңіз толқынының лебі ұрып жатқандай сезініңіз. Өзінізді жартастың үстінде тұрмын деп есептеніз және алысқа көз жіберініз. Сіздің алдыңызда көгілдір теңіз, ашық аспан және күн. Теңіз барқалыпты дем алып, асау толқандары жағаға соғылып, қайтадан кейін қайтуда.

Теңіз толқындарының шуын естіп, толқындарға қызыға қарап, жағалаудағы теңіздің тұзды ауасын жұтып тұрысыз. Өз бойыныздағы асқан ауыртпалықтан бір сәтке болса да арылғандайсыз. Сіздің рухыңыз жайлышық сезіміне толы. Сіз төменге түсіп, аяғыңызды шештіңіз, жалаң аяқ құмның қызығы мен жұмсақтығын сезіне отырып жүргіредесіз. Міне сіз судың жанына келдіңіз, толқындар сіздің аяғыңызды жуып жатыр, су жып-жылы әрі жұп-жұмсақ. Сіз қолдарыңызды бос тастап, басыңызды шалқайттыңыз. Күн сәулесі мен жеңіл самал жел сіздің бетінізді өбүде, теңіз толқындарының тамшылары сіздің дененізді баурап алғандай. Ерніңізде теңіздің тұзды сұнының кермек дәмі және бакыт күлкісі. Сіз өзіңізді кішкентай бала сияқты сезініп, жүтіргіңіз, секіргіңіз, су шашып

карайды, зәкірді іздейді, краншылар кемеге жүк тиеді. Механик көмірдің өртөнгенін хабарлайды. Дәрігер жузы кезінде ауырып қалған жолаушыларды емдейді. Балықшылар: торды айналдырады, теңізге тастайды, балық ұстайды, түрі мен сорты бойынша жәшіктеге салады. Механик машиналардың жұмысын тексереді, Жолаушылар билеттерді сатып алғып, кемеге отырады, қогамдық көліктегі жүріс-тұрыстың ережелерін сақтайтын; Аспазшы жолаушыларға ас дайындайды.

Зыныран Гарышкер

Тексеруші рөлін алғашкы кезде тәрбиеші өзі атқарады. Балалар автобустан түскенде қолдарындағы абонементтерін жинап алады. Автобустан түскен балалар «дүкен», т.б. орындарға кіріп, оны-мұны сатып алғып, тағы да аялдамаға келіп тосады. Ойынды осылайша қайта жалғастыруға болады.

ойнағыңыз, күлгініз келеді. Өзінізге осы бірнеше минут ішінде не істегініз келсе, соны істеуге рұқсат етің. Сіздің қайтатын уақытыңыз болды. Міне сіз тағы да жардың басында тұрсыз. Сіздің демалыс пен бақыт сыйлаған ғажайып әлемге алғысыңызды айтыңыз! - Қандай сезімде болдыңыз? - Не сезіндіңіз? Окушылардың алған әсерлері сұралады.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Дене шынықтыру
Міндеті:-Орындық үстінде әр қадам басқан сайын допты алдында, артында ұстап, динамикалық тепе-тендіктерін сактап жүруді үйрету (ені – 20 см, биітігі – 30 см).
Күрсаудан-күрсауга екі аяқпен секіру: ширак итеріліп, күрсаудың ортасына түсу керектігін

Саяат ашу негіздері
Міндеті:-Сөздердің ұзынды-қысқалығын қолмен өлшеп, айыра білуге үйрету
«Кім көп біледі?» ойынын ойнату. Ойлаған сөздерінді буынға бөлейік. – Эр буында бір дауысты дыбыс болады. Дауысты дыбыстарды қызыл түспен, ал дауыссыз дыбыстарды

Сөйлеуді дамыту
Міндеті: - Суретке қарап әңгіме құрауды үйрету, баланың, сөздік қорын байыту. Бала бойындағы досына деген сенімділігін дамыту -Үнтаспадан Б.Самединеваның орындауында «**Достар, достар**» әні тыңдатылады Педагог балаларға «**Адал дос**» деген әңгіме оқып

Қазақ тілі
Міндеті: -мамандық иелерін құрметтеуге баулу
Дидактикалық ойын:
«Тында, көрсет, қайтала». Балаларға мектеп қызметкерлерінің суретін көрсету.
– Бұл кім? – Бұл – тәрбиеші.
– Аты кім? -Айман

Қазақ тілі
Міндеті: Өлеңді дауыс ырағымен мәнерлей оқи отырып, логикалық екпінмен үзілістермен жаттауға үйрету
Дидактикалық ойын:
«Гажайып қоржын».
«Қуыршактар» қоржыннан ойыншыларды алғып, балаларды «Ойыншылар дүкені» ойынын ойнауға шақырады. Дүкенші –

	<p>түсіндіру. (3 рет).</p> <p>Құрсаудан-құрсауға екі аяқпен секіру: 4 құрсауга кезекпен секіріп барып, қайтарда құрсауларды айналып, орындарына жүгіріп келеді. Секірген кезде құрсаудың ортасына түсуге тырысады. Екі аяқпен ширак итеріліп, аяқтарының ұшымен жерге түседі</p> <p>Ойын: «Қайда жасырылғанын тап». (2 рет). Спортзалда еркін тұрады.</p>	<p>көк түспен белгілейміз (балаларға көрсету).</p>	<p>береді</p> <p>Міне, балалар, мақал-мәтілдердің өзінде досқа деген сенім жайлы айтылған. Достыққа адада, сертіне де адада болады.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Бір сөзбен ата».</p> <p>Ойын шарты: педагог қолындағы допты лақтырып көп сөз айтады, допты қағып алған бала сол сөздердің жалпылама, баламасын айтады.</p> <p>Мысалы: әке, ана, аға, тәте – отбасы. Кесе, шәйнек, шанышқы, қасық – ...</p> <p>Қасқыр, тұлқі, жолбарыс – ... Қызыл, сары, жасыл, көк –</p>	<p>Төлеутайқызы. └ Дұрыс Осылайша мектепте жұмыс істейтін музика жетекшісі, жаттықтыруши және аспаздық аты-жөндері айтады.</p>	<p>қуыршақ Сәуле, сатып алушылар – балалар. Диалог: Бала: Сәлеметсіз бе!</p> <p>Қуыршақ: Сәлеметсіз бе!</p> <p>Бала: Маған ойыншық беріңізші? Қуыршақ: Қандай ойыншық? Бала: Ойыншық мәшине. Қуыршақ: Міне, ал.</p> <p>Бала: Рақмет. Қыз: Сәлеметсіз бе! Қуыршақ: Сәлеметсіз бе!</p> <p>Қыз: Маған қуыршақ беріңізші? Қуыршақ: Міне, ал.</p> <p>Бала: Рақмет. т.б. Балалар билетін ойыншықтарын алады, педагог қалған ойыншықтарды атайды, сипаттайды: жұмсақ ойыншықтар, темір ойыншықтар, пластмасса ойыншықтар, резенке ойыншықтар болады</p>
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен	Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әңгімелесу; серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру.				
	Қоқыстарды жинау	Ағаштарды жинақтау	Сары жапырақтарды жинау	Құстарға жем шашу	Киімдерді жинақтау
	Мақсаты:-балаларды енбекке баулу, ересектердің еңбегін бағалау				
	«Айғөлек»	«Жарғанат»	«Тез жет»	«Кім заттарды көп жинайды?»	«Құрлар»
	Мақсаты:-балаларды ойын ережесін дұрыс орындауга үйреті, ептілікке ,шапшандыққа тәрбиелеу				

Балаларды үйге қайтару	<p>Ama –аналарға кеңес - баланың «социалдық көкжиеңін» кеңейтініз, ауладағы өзімен құрдас балалармен көбірек ойнатыңыз, жолдастарына қонаққа барсын, әжесінде қонуға қалсын т.с.с. Осындай тәжірибе жинақтаган бала өз құрдастары мен үлкендер арасында тез үйренісіп, тіл табысатын болады.</p>	<p>Ama –аналарға кеңес Ешқашан балаға қол жүмсамаңыз. Киын жағдайда үнемі бірге болыныздар</p>	<p>Ama –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызымет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сұрту, шешінү, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті турде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>Ama –аналарға кеңес Егер Сіздің баланың көпшіл, өз-жақындарыңыз беріңіз: жуыну, қолын сұрту, шешінү, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті турде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>Ama –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін туғандағы бала мен мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>
-------------------------------	---	---	---	---	--

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Атбасар қаласы №7 жалпы білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «ә» сыныбы

Балалардың жасы 5 жас

Жоспардың күршүү кезеңі. 4-апта 18 - 22 қыркүйек 2023-2024 оку жылы

Оку ісінің менгерушісі: Жәнімхан Н

Тәрбиеші: Кенжегарина А.К

Күн тәртібі	Дүйсенбі 18.09.	Сейсенбі 19.09.	Сәрсенбі 20.09.	Бейсенбі 21.09	Жұма22.09
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	ПЖ ойын: «Вагондарга дөңгелек таңдау» Шарты: суреттердегі вагондарға түсіне қарай дөңгелек таңдайды.	Еркін ойын: «Шкафқа жасыру» Шарты: Шкафқа бір бала ойыншық жасырады, қалған балалар табады.	ПЖ ойын: «Қайтала» Шарты: Педагогтың артынан пішіндерді сірінке шиімен қайталайды.	ПЖ ойын: «Ойыншықты тап» Шарты: Жасырылған ойыншықты табады.	Еркін ойын: «Сенде не бар?» Шарты: Қалаған ойыншықтарымен бір-бірімен бөлісіп ойнайды.
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертенгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескеरту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдан жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын таусып жеуге үретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу құмылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қараша және тағы басқа әрекеттер)	Үстел үсті, саусақ және т.б.ойндар.	Құрылых ойындары «Үй жиһаздары», «Күйешташтарға үй құрастырамыз».	Фотосуреттер қарастыру «Мениң отбасым». Фотосуретте бейнеленген отбасы мүшелерін атая.	Саусақ ойыны «Әжемнің ертегілері». Отбасылық фотосуреттерді қарастыру. Тұыскандары туралы әңгімелеп беру .	Үстел үсті ойыны – пазл: «Үйшік құрастыр» Балалармен отбасы туралы әңгімелесу.
Таңтеренгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 3				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Жануарлардың төлдерін таусып, оларды атап бер»	«Мен қайда және кім болып жұмыс істеймін»	«Мениң отбасым» картиналар топтамасынан суреттер қарастыру	Ана мен әжеге көмектесу туралы әңгімелесу	Сөздік ойын «Қимылдынкерсіт»
Білім беру ұйымының	1 - ұйымдастырылған іс-әрекет				

<p>кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет</p>	<p>Сойлеуді дамыту Міндеті: -«Д» – «Т» дыбыстарын дұрыс айтуды үйрету; . Ойыншықтардың суретіне қарап, әңгіме құрай білуге үйрету</p> <p>Дидактикалық ойын: «Жасырынған ойыншықты тап». Ойын шарты: балалар тығылған ойыншықтарды тауып, нeden жасалғанын, қайда қолданылатынын түсін айтып береді</p>	<p>Математика негіздері Міндеті:- заттарды санай алуға;сандардың айтылу реттілігін үйрету. Заттардың қасиетін,белгісін айқындау және оларды топтастыруды үйрету</p> <p>Екі-екіден көрсетілген заттарды іздейік. Сендерде неше қол, аяқ, көз және құлақ бар? «Екі» сөзінің «жұп» дегенді білдіретінімен таныстырады. Қолғаптар жұбы, шұлықтар жұбы. Бір-бірден көрсетілген заттарды атандар Не туралы бір деп айтуға болады? Не туралы екі (немесе жұп) деп айтуға болады? Д/ ойын «Жұбын тап»</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: жінішке дауысты дыбыстармен таныстыру Дидактикалық ойын: «Сөз айт, тез айт» Ойын шарты: доптен орындалады. Балалар бір-біріне доп лақтырып, «Ә» дыбысынан басталатын сөздерді айтады. Педагог балаларға саусақ бұлшық еттерін дамыту жаттығуын жасатады. Басбармағым бастап берді, Саусақтарым ән сап берді, Шылдыр шұмек шылдырлады, Кіші бебек былдырлады.</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: заттарды санай алуға;сандардың айтылу реттілігін үйрету</p> <p>Мәшинелерді санаймыз. Күйршақтарды санаймыз. Мәшинелер саны 3 нүктемен белгіленеді. Күйршақтар саны 4 нүктемен белгіленеді</p>	<p>Көркем әдебиет</p> <p>Міндеті: - жеміс түрлерімен таныстыру ,жемістер пайдалы екенін айту, көніл құймен мазмұндауға үйрету</p> <p>Дидактикалық ойын: «Дәмін тат». Ойынның шарты: Ойынга катысушылардың көзін кезекпен байлан, кесілген дайын жемісті аузына салады. Бала дәмі бойынша қандай жеміс екенін табады</p>
--	---	---	---	--	--

Үзіліс

Тұракты сөз тіркестерінен құралған санамақ
Мақсаты: Сандарды жаттау, санауды дамыту.
Бір ауыз сөз,
Екі айтпайтын адам.
Үш қайтара сәлем,
Төрт түлік мал,
Бес уақ намаз,
Алты алаш,
Жеті қабат жер асты,
Серіз қырлы жігіт,
Тоғыз торау жол,
Он сақа ой.

Ойын: «Үкі».
Мақсаты: Укінің немен коректенетінін және қай уақытта жүретінін үйрету.
Ойынның шарты: Тәрбиеші үкі болады. Ол үясында отырады. Басқа балалар құрт-құмырсақ, көбелек, бақа болып сеекіріп жүреді. Тәрбиеші «түн» дегенде бәрі тоқтап қалады. Үкі аңға шығады, қозғалған ойыншыны көріп ұсына алып кетеді. Тәрбиеші «күн» дегенде барлығы жүгіріп ойнайды. Укін ауыстыруға болады. Кімді үкі ұстаған жоқ сол жеңімпаз атанады.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>Музыка Міндеті: Музыка сипатын ырғакты жүріспен, музыканың ширақ сипатын</p>	<p>Коршаган орта Міндеті: -«Отан» деген сөздің мағынасын түсіну, еліміздің еркендеуіндегі</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті: Дұрыс бастапқы қалыпта тұрып, көлбеу қойылған нысанага ұсақ</p>	<p>Музыка Міндеті: Әннің сипатын қабылдау, даусын дұрыс келтіріп орындау</p>	<p>Коршаган орта Міндеті: Ағаштың, бұталардың атауларымен</p>
--	---	---	--	--	---

	<p>женіл, ыргакты жүгіріспен беру</p> <p>Музыка тыңдау: «Вальс» (К. Шілдебаев), «Полька» (М. Красев), «Камажай» халық әуені (өндеген Н. Мендіғалиев)</p> <p>Ән айту: «Мен өнерлі баламын» (М. Омаров) «До-ре-ми» (Ө. Байділдаев)</p> <p>Музыкалық-ыргактық қимылдар: «Биімді қайтала» (ұнтаспада, педагогтің таңдауымен)</p> <p>Билер: «Жұптасу біі» (чех халық әуені)</p> <p>Ойындар, хороводтар: «Ән салған кім?» (А. Райымқұлова)</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау: «Еркем-ай» қазақтың халық әні (өндеген Б. Дәлденбай)</p>	<p>президенттің рөлі туралы білу. Өзінің Отаны туралы әңгімелеп айта алу дағдыларын арттыру</p> <p>Ел тынысын тереңінен танып кең, Шарапаты бар адамға дарып тен. Елбасының есімі бұл тарихта Қалар анық өшпес алтын әріппен. -Өлең сөздерін қалай түсінесіндер?</p>	<p>заттарды лактыруға үйрету «Тастар» (орыс халқының ойыны) «Өкшемен отырып» бастапқы қалпы бойынша ұсақ заттарды (тастарды) лактыру, жоғары лактыру. Өкшемен отырып, ұсақ тастарды жоғары лактырып, оны алақандарымен қағып алады. Ал келесі лактырғанда алақандарын теріс қойып, тастарды қағып алуға тырысады</p>	<p>Музыка тыңдау: «Ұстаз-ол» (муз.Д.Қиқымов, сөзі F.Ormakov). «Салаат» (муз. мен сөзі M. Оразалиева).</p> <p>Әнді тыңдал, сипатын, көніл күйін ажырату. Ән мазмұнын әңгімеледі ұсын</p> <p>Ұстаз деген кім? Ұстаздың қызметі туралы әңгімеле. Сүйікті ұстазыңа не сыйлар едің? Ұстазыңа арнаған гүл шоғының суретін салып, қалаған түспен боя у</p> <p>Таныстыру және олардың түрлерін бір-бірінен өзіне тән ерекшеліктеріне қарай (жапырағы, жемісі, діні) айыра білуге үйрету.</p> <p>«Мен қандай пайда әкелемін?» атты дидактикалық ойны ұйымдастырады. Педагог балаларға түрлі нысандардың суреті салынған карточкаларды көрсетеді. Дұрыс жауап берген балаға фишка (текше) береді. Нысанның әкелетін пайдасы туралы көбірек айтып беруге тырысады.</p> <p>П: Ағаштардың қандай пайдасы бар? Б: Істықта сая болады, ауаны салқыннатады.</p> <p>Жапырақтары мен жәндіктер коректенеді. Құстар үшін де пайдалы. Оның бұтактарына құстар ұсалады.</p> <p>Құрделі сұрак: ағашқа қарап жел соғып тұрганын білуге бола ма? Балалар өз болжамдарын айтады. Егер бұтактар шайқалып тұрса, жел соғып тұр деген сөз.</p> <p>Желдің құатын анықтайды</p>
Үзіліс				

Ойын– жаттығу:
«Жәндіктердің қимылың
жасайық»

Құрылымдалған ойын:

Тақырыбы: «Жәндікте неше аяқ бар»

Мақсаты: Балалардың көру кабілеті арқылы байқампаздығы дамиды.

Шарты: Тәрбиесі балаларға бірнеше суреттер таратып береді. Бұл суреттерде әр түрлі жәндіктер. Балалардың міндеті осы жәндіктердің неше аяғы бар екенін анықтайды.

Күтілетін нәтиже: Балалар жәндіктердің аяқтарын санайды. (4К. Сыни ойлау)

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Көркем әдебиет
Міндеті: - Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сактай отырып, эмоциямен, кисынды қайталап айттып беру

-. Суретте жылдың қай мезгілі бейнеленген?
-Балалар қайда жүр?
-Олар не істеп жатыр?

Дене шынықтыру
Міндеті: модульдер үстімен (із салынған парактар, арқан т.б.) тепе-тендік сактап қалай жүру керектігін, күзгі табиғаттың кереметтігін түсіндіру

Кимыл-қозгалыс ойыны: «Қасқыр мен лактар» (4

Математика негіздері
Міндеті: цифр мен заттар санын сәйкестендіруді үйрету; заттарды санау дағдыларын жетілдіру

«Артық затты тап» кестесі.
Төрт суреттің әрқайсысынан артық затты тап. Неліктен оның артық

Сауат ашу негіздері
Міндеті: Жуан және жіңішке дыбыстардың негізгі ерекшеліктерімен таныстыру

Д/ойын «Суреттің дұрыс тап»
Мақсаты. - суреттегі заттардың жуан дыбыстан басталатынын

Шығармашылық бейнелеу
әрекеті (сурет
салу, мұсіндеу, жапсыру,
құрастыру)

Міндеті: - қағаздан
құрастыруға үйретуде
түрлі бағытта: тегістеп
бүктеу, шаршы қағазды
бүктеу біліктерін
калыптастыру

	<p>Суреттегі жемістер мен көгөністерді ата. 2. Сәйкес суреттерді сызып қос. Қай сурет тақырыпқа сай келеді?</p> <p>3. Мақалды жаттап ал. Еңбекпенен тапқаның – Шекер-балдан татқаның</p>	<p>рет).</p> <p>Шарты: қарама-қарсы жаққа тек белгіден кейін жүгіру қажет. Залдың бір шетінде сап түзеп тұрады. «Қасқыр» зал ортасында орналасады.</p> <p>«Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке-ақ. Көтесің кейде секендең, Байламаса көкем кеп».</p>	<p>екенін түсіндіріндер. Топтардың әрқайсысында неше зат қалғанын түсіндір. Топтардың әрқайсысында неше зат бар?</p> <p>Бүгін қандай сандармен танысадынымызды кім айтады?</p> <p>Артық затты тауып, оның неліктен артық екенін түсіндіреді. Қалған заттарды санайды.</p> <p>Олардың үш-үштен екенін анықтайды</p>	<p>табу</p>	<p>-саусақ қимылдарын дамыту, қағазды қатпарлап, бүктең қио әдістерін жалғастыру; ою атауларын еске түсіру - қағаздан құрастыруға үйретуде түрлі бағытта: тегістеп бүктеу, шаршы қағазды бүктеубіліктерін қалыптастыру</p> <p>Топтық жұмыстар жүргізу</p>
--	--	--	--	-------------	--

Үзіліс Жүгірге арналған ойындар « Көбелектер бақалар»

	<p>Ойын: «Алыптар мен ергежейлілер» Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дene қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыга ойнауга баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу.</p> <p>Ойынның шарты: Арнайы сзықпен қоршаған ойын алаңында балалар жүгіріп ойнап жүреді. “Алыптар” мен “куғыншымын” қолын жоғары көтереді де өзіне ең жақын жүрген ойыншыны куа жөнеледі, “ергежейлілер” жүгіреді.</p> <p>Ұсыныс: Егер күшп жетсе, екеуі орын ауыстырып, жана күгіншы, ойынды әрі қарай</p>	 	 	<p>Ойын: « Көбелектер бақалар» Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дene қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыга ойнауга баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жәндіктерге қамқорлық көрсете білуге тәрбиелеу.</p> <p>Ойын барысы: Батпақтың шекарасы тортбұрышты етіп белгіленеді. Мұнда бақалар өмір суреді. Гүлдерге көбелектер ұшып келіп конады. Ұлдар бақа сияқты секіреді, қыздар көбелектер сияқты ұшады.</p> <p>Ұсыныс: ойында көбелектер, бақалар болып балалар ойнаушылар қатысады, тәрбиеші де қатысады.</p>
--	--	---	--	--

жалгастырады.

4 - үйімдастырылған іс-әрекет

Дене шынықтыру»
Міндеті: -«Өкшемен отырып» бастапқы қалпымен көлбен койылған нысанана ұсақ заттарды (тастарды) лактыру дағдыларын, асық ойнау шеберліктерін арттыру

«Секір-секір» (татар халқының ойыны) (4 рет)
Әртүрлі бағытта бір аякпен секіру.

Шенберді айналдыра құрсауларды тастайды.
Балалар осы құрсау ішінде тұрады. Жүргізуши шенбердің ортасында тұрады.
Жүргізуши: «Секір-секір!» дегендеге, ойыншылар секіріп, орындарын ауыстырады. Осы кезде жүргізуши бір аяғымен секіріп, бос орынға тұрып алуға тырысады. Орынсыз қалған бала жүргізуши болады. Бірде-бір рет жүргізуши болмаған бала жеңімпаз саналады.

Қимыл-қозғалыс ойыны:
«Орамалды шығар»
(Дағыстан халқының ойыны)
Ойыншылар екі топқа белініп, бір-бірлеріне қарама-

Саят ашу негіздері
Міндеті: дауысы дыбыстар жуан, жіңішке болатынын айтып түсіндіру

«Кім көп біледі?» ойынын ойнату. Ойлаған сөздерінді буынга бөлейік. – Эр буында бір дауысты дыбыс болады. Дауысты дыбыстарды қызыл түспен, ал дауыссыз дыбыстарды көп түспен белгілейміз (балаларға көрсету).
Дидактикалық ойын: «Күн мен түнді» ажырат. Ойын шарты: Педагог қай сөзде «Т» дыбыс бар
Күндіз аспанда не бар болатынын, түнде аспанда не бар болатынын түсіндіреді.
Сурет кималарымен ажыратып көрсетеді

Сөйлеуді дамыту
Міндеті: Сұрактарға толық жауап беруге дағдыландыру арқылы ауызекі сөйлеулерін дамыту. Ойыншықтарды бөлісіп, ұжыммен ойнауға тәрбиелуе
Ойын «Кім жылдам?». Педагог екі балаға тапсырма береді, олар жылдам сол тапсырманы орындаулары керек.
Мысалы резенке, кішкентай аю ойыншығын әкел.
Улken, жұмсақ қоян ойыншығын әкел.
Сәуле балаларға сұрақ қояды:
Ойыншықтармен қалай ойнау керек? Балалар өз ойларын айтады.
Педагог шағын мәтін құрайды. Біздің топта ойыншықтарымыз көп.
Ойыншықтар ойын бұрышында тұрады.
Ойыншықтарды жинау

Қазақ тілі
Міндеті: - Сұрактарға толық жауап беруге дағдыландыру арқылы ауызекі сөйлеулерін дамыту
Ойыншықтар туралы видеороликке назар аударайық. Ойыншықтарға жеке- жеке тоқталу, балалардың білетіндерін сұрау.
«Сиқырлы қалта» ойыны. Қалта ішінен Маша шыгады. Р.Тышқанбаевтың «Күйршақ»өле нін оку.
Сейлемейсің сен неге?
Тілің жоқ па, қүйршақ?
Жуынбайсың сен неге.
Кірің жокпа, қүйршақ?
Аялың бар, сен неге.
Жүре алмайсың сен неге?
Жұмсағанда сен неге,
Тіл алмайсың, қүйршақ?
Анқаусың ба, қүйршақ?
Бізben бірге жүрмейсің,
Жалқаусың ба, қүйршақ?
Ойыншықты таза ұқыпты ойнау кажет
Корытынды. Балалар өздерінің ойыншықтары туралы айтады

Қазақ тілі
Міндеті: Ойыншықтарды бөлісіп, ұжыммен ойнауға тәрбиелуе.
Дидактикалық ойын:
«Ғажайып қоржын».
«Күйршақтар»
қоржыннан ойыншықтарды алып, балаларды «Ойыншықтар дүкені» ойынын ойнауға шакырады. Дүкенші – күйршақ Сәүле, сатып алушылар – балалар.
Диалог:
Бала: Сәлеметсіз бе!
Күйршақ: Сәлеметсіз бе!
Бала: Маган ойыншық берінізші? Күйршақ:
Қандай ойыншық? Бала: Ойыншық мәшине.
Күйршақ: Міне, ал. Бала: Рақмет. Қыз: Сәлеметсіз бе! Күйршақ: Сәлеметсіз бе! Қыз: Маган қүйршақ берінізші? Күйршақ: Міне, ал. Бала: Рақмет. т.б.
Балалар білетін ойыншықтарын алады, педагог қалған ойыншықтарды атайды, сипаттайтыды: жұмсақ

	қарсы тұрады. Араларына сызық сызылады. Әр баланың артында – белдіктерінде орамал тығулы тұрады. Балалар алдыға жылжиды. Жүргізуші: «От!» дегенде, бірінші топтың балалары қашады, екінші топтың балалары оларды құпп, орамалдарын шығарып алуға тырысады. Келесі жолы екінші топ балалары оларды куады.		керек. Тап-таза ұстау керек. Оларды жуу керек. Ойыншықтарды сындырмай, лақтырмай ойнау керек		оыйншықтар, темір оыйншықтар, пластмасса оыйншықтар, резенке оыйншықтар болады
--	--	--	--	--	--

Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен	Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әңгімелесу; серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет стүгеге ынталандыру.				
Еңбек	Топты жинастыру	Еден жууышыға көмектесу	Гүлдерге су қюо	Ойыншықтарды жинау	Гүлдің түбін қосыту
Қымылды ойындар	Мақсаты: -балаларды еңбекке баулу, ересектердің еңбегін бағалау				
Балаларды үйге қайтару	«Бір аяқпен жолдан секіру»	« Құнан шабысы»	«Такси»	: «Оқтау тартыс»	«Көбелекті ұстап алу»
	Мақсаты: -балаларды ойын ережесін дұрыс орындауга үйреті, ептілікке ,шапшаңдыққа тәрбиеледі				
	<i>Ama –аналарға кеңес</i> - баланың «социалдық көкжиеғін» кеңейтініз, ауладағы өзімен құрдас балалармен көбірек ойнатыңыз, жолдастарына қонақ барсын, әжесінде қонуға қалсын т.с.с. Осында тәжірибе жинақтаған бала өз құрдастары мен үлкендер арасында тез үйреніспіп, тіл табысатын болады.	<i>Ama –аналарға кеңес</i> Ешқашан балаға қол жүмсамаңыз. Қын жағдайда үнемі бірге болыныздар	<i>Ama –аналарға кеңес</i> - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете берініз: жуыну, колын сұрту, шешіну, өз бетімен тамактану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Кімдері міндettі турде өзіне ынғайлыш болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.	<i>Ama –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің баланың көпшіл, өз-жақындарының бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.	<i>Ama –аналарға кеңес</i> - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзінے керектігін түсіндіріп баланызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейрімінізді көрсетініз. Есінізде болсын Сіз көбірек осындағы жылылық білдірсөніз Сіздің баланың мектепке тез бейімделеді. Баланыздың көзінше мектеп туралы өзінізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.

Тәрбиелу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Атбасар қаласы №7 жалпы білім беретін мектебі

Мектепалды даярлық О «ә» сыйныбы

Балалардың жасы 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі. 5-апта 25- 29 қыркүйек 2023-2024 оку жылы

Оку ісінің менгерушісі: **Жәнімхан Н**

Тәрбиеші: Кенжегарина А.К

Күн тәртібі	Дүйсенбі 25.09	Сейсенбі 26.09	Сәрсенбі 27.09	Бейсенбі 28.09	Жұма 29.09
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтерінкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату.				
	ПЖ ойын: «Вагондарға дөңгелек таңдау» Шарты: суреттердегі вагондарға түсіне қарай дөңгелек таңдайды.	Еркін ойын: «Шкафқа жасыру» Шарты: Шкафқа бір бала ойыншық жасырады, қалған балалар табады.	ПЖ ойын: «Қайтала» Шарты: Педагогтың артынан пішіндерді сірінке шиімен қайталайды.	ПЖ ойын: «Ойыншықты тап» Шарты: Жасырылған ойыншықты табады.	Еркін ойын: «Сенде не бар?» Шарты: Қалаған ойыншықтарымен бір-бірімен бөлісіп ойнайды.
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата- аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алыш келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдан жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамактарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дүрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қымылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қару және тағы басқа әрекеттер)	Үстел үсті, саусақ және т.б.ойындар.	Күріліс ойындары	«Мен спортшымын ».Фотосуретте бейнеленген Суреттерді атая	Әңгімелесу. Спортпен үшін керек? әңгімелеп беру	Сурет салу. «Футболшы»
Танертенгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 4				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Пікір алмасу сұрақтары: Мектепте оқытын аға, әпкелерің бар ма?	Пікір алмасу сұрақтары: Өзінің мектебінің ауласында қандай өсімдіктер өседі? .	Қарға қалай дыбыстайды? Балалар қарғаның дыбысын келтіреді. Балалар қарға құсы туралы әңгімелеседі.	Пікір алмасу сұрақтары. Суреттегі оку құралдарын ата! Қай заттар сөмкеге салынбай қалды?	Мектеп сендерге ұнай ма?Мектептен не үйрендіндер?

1 - ұйымдастырылған іс-әрекет					
Білім беру үйымының кестесі бойынша үйымдастырылған іс-әрекет	<p>Сейлеуді дамыту Міндеті: Балалардың күз белгілері жайлы білімдерін кеңейту, күз мезгілінің ерекшеліктері жайлы әңгімелесу</p> <p>Күз бояуы (жаттау) Самал қозғап қалғанда, Үзіледі сары алма, Шолып едім акшаны, Қауын біткен сап-сары. Көрінеді шалғайдан, Бел-белестер сарғайған. Сары жапырақ төгілген Тогайды да көрдім мен. Таза жездей жинаған, Сары бояу айналам.</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: - 3,4 сандарын заттардың санымен сәйкестендірге үйрету; заттарды санау дағдысын жетілдіру</p> <p>Неше моншак бейнеленгенін санаймыз балалар үстелдерде 3 моншактан дөңгелектер құрастырады. Оларға тағы біреуін косуды ұсынады. Енді неше моншак болғанын қайта санаймыз (төрт). тапсырма. 4 моншақты бағыттырып сыйындар және оларды бояңдар</p>	<p>Саяут ашу негіздері Міндеті: дауысты дыбыстар туралы білгенін айту</p> <p>«О» дыбысы бар суреттерді қорша</p> <p>Суреттермен жұмыс А дыбысынан басталатын екі жемісті тап, сыйып қос. А дыбысынан басталатын жануарды тап А дыбысынан басталатын екі өсімдікті тап</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: 7,8,9 сандарын санату, заттарды санау дағдыларын дамыту.</p> <p>Балалар суретті қарайды. Шалғында нелер жайылып жүр? Шалғында қандай гүлдер гүлдейді? Енді шалғында жайылып жүрген жылқыларды (көйларды) санаймыз. Аспанда қанша бұлт бар? Кажетті цифрды жапсырындар. 4-тапсырма. Сандарды реті бойынша сыйып қосу тапсырылады</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: Өллендерді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту.</p> <p>Өлең – шағын қолемді поэзиялық шығарма. Ырғағы мен үйқасы қалыпта түскен, шумағы мен бунағы белгілі тәртіпке бағынған нақысты сөздер тізбегі. Өлеңнің түрлері мен жанрлары әр алуан: ода, элегия, баллада, сонет, т.б. Кен мағынасында өлең қысқа қолемді поэзиялық туындылардың жалпы атауы болса, тар мағынада музыка өнер мен сез өнеріне ортақ туынды, яғни ән өлеңі.</p> <p>Мысық Мынау тұрған мысық, Екі көзін қысып, Үйықтап отыр маужырап, Сүт көжесін ішпі.</p> <p>Лақ Мынау тұрған лақ Салпаңдаған құлақ, Су ішетін жері Сылдыраған бұлақ.</p>

Үзіліс Кеңістікті бағдарлауға арналған ойындар «Жоғарыда–төменде, биік-аласа»

Артикулыциялық жаттыгулар:

Балықтар

Кіп-кішкентай балықтар өзенде жүзеді,
Үп-үлкен ағаш жағада жатты,
Балық: «Мына жерде сұнғу оңай»- деп
Екіншісі «Жоқ, бұл жер терен»- деді,
Ал үшіншісі «Менің ұйқым келіп тұр»-
деп,
Ал төртіншісі тоңа бастады,
Ал бесіншісі «Мында қолтырауын»- деп
айғайлады,
-Жүзіндер мына жерден,
Әйтпесе жұтып қояды!

«Тіс щеткасымен ойын» жаттығу.

Ойын шарты: Балаларға тіс щеткалары таратылады. Щеткаларды бір-бірден алып саусақ ұштарына қойып, үйкелеп массаж жасайды. Бұл ойын балалардың миын дамытады, тілдерін дамытады, зейіннің тұрақтандырады, қол белсендігін, икемділігін арттырады.

Ойын: «Жоғарыда-төмende, биік-аласа»

Максаты: кеңістікті бағдарлауга дағдыландыру

Жасы: 5-6 жас аралығы

Қажетті заттар: Көгілдір аспан, жасыл алқап, өзен бейнеленген сюжетті суретті плакат тақтада. Қорапта ұшақтың, құстар түрлері, балық түрлері, аңдар түрлері катырма қағаздан жасалған.

Ойын барысы: Тақтада бір бала шығып қораптағы бір бейнені алып, атын атап, орынын анықтап сюжетті суретке іледі. Мысалы: Ұшак жоғарыда-аспандан ұшады, балық төмende-су ішінде жүзеді, - деп сипаттап айту керек.

2 - үйимдастырылған іс-әрекет

Музыка

Міндеті: Үлттық домбырада орындалатын күй жанрымен таныстыру

Ән айту:

«Балдыргандар әні» (Г. Жотаева)

«Мен өнерлі баламын» (М. Омаров)

Музыкалық-ырғақтық қимылдар:

«Марш» (В. Дешевов) **Билер:**
«Шабандоздар биі»
(ұнтаспада «Жұмыр қыльыш»,
«Жұптасу биі» (чех х. әуені)

Коршаган орта

Міндеті: Адам өмірі үшін судың, құмның, күн, ай сәулесінің, саздың, тастардың маңызын түсіну

Ойын: «Сиқырлы көпіршіктер»

-Балалар Ертегі көрініс көрсету
«Күн, жер, су, от және ауа» (ертегі)
Бір күні Күн, жер, су, ауа қайсысы ең маңызды деп таласынты.

Дене шынықтыру

Міндеті: бөрененің үстімен оң-сол жанына қарай қырындап жүріп өтуде тепе-тендік сақтауға үрресте түсү – дене бітімінің ақауаларының алдын алу

Тепе-тендік сақтау – беті сүргіленген бөрененің үстімен оң-сол жанына қарай қырындап (сүйем қадам жасап) жүріп өту. (4 рет)

Жүрген кезде қолдарын түрлі сәйкес тәсілдермен

Музыка

Міндеті: -. Әуеннің би сипатын сезіну, би қымылдарының элементтерін орындау

«Күн мен жаңбыр»

Барысы: көнілді әуен ойнағанда, балалар емін-еркін билеп, қымыл жасап жүреді.

Жаңбырдың дауысы естіліп, әуен ауысканда, қолдарын төбелеріне «үйшік»

Коршаган ортамен танысу

Міндеті: Еліміздің рәміздері туралы білімдерін толықтыру. Эр рәміздің мән-мағынасын түсіндіру арқылы сөйлеу тілдерін дамыту

Демонстрациялық материалдармен жұмыс:
Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Тұы көгілдір түсті. Мемлекеттік Тудағы көгілдір түс Қазақстан халқының жеке мемлекет болуға ұмтылған ниет-

	<p>Музыкалық аспапта ойнау: «Еркем-ай» қазақтың халық әні (өндеген Б. Дәлденбай)</p>	<p>Күн: «Ең бірінші оянып мен өз шуақтарыммен жер планетадағы адамдарды, құс, андарды оятамын!» дейді. Жер: «Ия, ия, күн, сен жаңа өзің айттың жер планетасында тұратындар деп. Мен болмасам андар, жәндіктер, адамдар қайда өмір сұруши еді? Ағаштар, гүлдер қайда өсуші еді? Өзен, теңіз, мұхиттар қайда тасушы еді? Ең маңызды мені!» Ал мен болмасам,- таласқа су кірісті – балықтар, пингвиндер, су құстары болмаушы еді? Менсіз адамдар өмір сүре алмаушы еді. «Мен олардың үйлерін жылтығамын» — таласқа от кірісті. «Сендер мен туралы ұмытып қалдыңдар!» — Ауа даусын шығарды. Мен көрінбесем де адамдардан басқа, әр тірі зат өмір сүре алмайды! Менсіз отта болмайды. Бұл талас ұзаққа дейін созылды. Ешкім білмейді қашанға дейін созылатынын, егерде адам бұл әңгімеге кіріспесе. «Сендердің әрқайсысы маңызды. Сендерсіз жерде өмір болмаушы еді.» Адам тыныс алып,</p>	<p>ұстау ұсынылады. Жерден көтерілген бөрененің үстімен жүріп өтуде динамикалық тепе- тендік сақтау – денені түзу ұстау, еңкеймей басын жоғары ұстап, алға карап, аяқты алдымен басын басып, сосын толық табанына басу керектігіне bastы назар аудару керек</p>	<p>қылыштық пен байлықты бейнелейді. Қанатын жайған қыран құс – билік, айбындылық бейнесі. Балалар Елтаңба суретінен не көріп тұрғандарын айтады</p>
--	--	---	---	--

жерден астықты теріп,
бұлактан таза суды ішіп,
үйіне кіріп отты жақты.
Содан бері күн, су, жер,
от, ауа бір бірімен
таласпайды.

— Балалар, сендер
табиғатқа байланысты
мақал-мәтелдер
білесіңдер ме?

— Тау бұлағымен сәнді,
көл құрагымен сәнді.

— Жер құтты болса, мал
сүтті болады.

— Жер – ана, ел – бала
Дәйексөз: Адамзаттың
табиғатсыз күні жоқ,
Мұны айтуға адамзаттың
тілі жоқ.

Балалар табиғатқа өз
ризашилығын білдіреді.

— Күн, сәуле шашқаның
үшін раҳмет!

— Ағаш, көлеңкең үшін
раҳмет!

— Жер, саған
жомарттығың үшін
раҳмет!

— Бұл жаңбыр сепкенің
үшін раҳмет!

— Таза ауа, саған
раҳмет!

— Табиғат, сұлулығың
үшін раҳмет!

— Құстар, тамылжыта
салған әндерің үшін
раҳмет!

Саусақтарға арналған гимнастикалық жаттығулар:

Қысқыштармен ойналатын ойын

Ойын шарты: Түрлі-түсті катты қағаздардан дөңгелектер жасап, сондай түсті қысқыштарды қыстырса, گүлдер пайда болады. Ол баланың ұсак моторикасын дамытады, ақыл-ойының, тілінің дамуына зор ықпал етеді.

«Жаңғактармен ойын »

Ойын шарты: балалардың әрқайсысына жаңғактар таратылады. Жаңғакты алақанның арасына салып, айналдыру. Бұл ойында балалардың қолдары жаттықтырып, сөйлеу тілі мен ойлау кабілеттері дамиды.

Ойын: «Тығылышпақ»

Мақсаты: кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру, сөздік қорларын молайту

Жасы: 5-6 жас аралығы

Қажетті заттар:

Ойын барысы: барлық балалар екі топқа бөлініп, топ басшылары тағайындалады. Санамақ арқылы қай топтың жасырының, қай топтың іздейтіні анықталады. Ойынға «қала», яғни барлық ойыншылар жиналатын жер (агаш, жар, есік, т.с.с.) таңдалынады. Жасырынатын топты топ басшылары жасырып, өзі қайтадан бұрынғы орнына оралады да, қарсылас топтың қай бағытта қозғалғанын «біз қазір .....(қай жер екенін)» айттып отырады. Ал жасырынған топ болса осы көмекті пайдалана отырып, жасырынған жерде отырады, ынғайлы сәт туганда «қаланы» жаулап алады. Егер іздеушілер жасырынушы топтың бір қатысушысын байқап қалса, онда оның аты мен жасырынған жерін дауыстап айтады да, барлығы «қалаға» қарай жүгіреді. «Қалаға» бірінші жеткен топқа ұпай беріледі. Жасырынған топ мушелері іздеуші топ өздерін таппастан бұрын «қалаға» бірінші жетіп, ұпай ала алады.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Көркем әдебиет

Міндеті: Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айтуды

Сұрақ-жаяуп: -

Өлең қалай аталауды? –

Өлең сендерге ұнады ма?

- Өлеңде не туралы айттылған?

- Асты қалай ішү керек?

(Асықпай ішкен ас сінімді болады).

- Ас ішкен соң не істеу керек? (Ыдыс-аякты жинаимыз). -

Әдепті бала деп қандай баланы айтамыз?

Дәптермен жұмыс:

- Суретте не бейнеленген? -

Баланың әрекетін ретімен ата.

- Суретте саған не ұнады? Өз

Дене шынықтыру

Міндеті: музика әүенімен нұсқауларды аса дәлдікпен орындау машықтарын, секіру машықтарын арттыру

«Қазақстан жануарлары» ойын-жаттығуы – (музыка әүеніне сай эртурлі жануарлардың жүрісін салады).

Тізбекте бір-бірден тұрып, аңдардың жүрісін, жүгірісін салып жүреді, жүгіреді, түрлі тапсырмаларды орындауды. Бір-біріне кедергі келтірмеуге

Математика негіздері

Міндеті: 5,6 сандарын санату, заттарды санау дағдыларын дамыту

Балалар суретті қарайды. Шалғында нелер жайылып жүр?

Шалғында қандай گүлдер гүлдейді?

Енді шалғында жайылып жүрген жылқыларды (койларды) санаймыз.

Аспанда қанша бүлт бар? Қажетті цифрды жапсырындар.

4-тапсырма. Сандарды реті бойынша сзып қосу тапсырылады

Саут ашу негіздері

Міндеті: тапсырмалар орындау арқылы дыбыстар орнын тапқызуға үрету.

Суреттермен жұмыс А дыбысынан басталатын екі жемісті тап ,сызып кос.

А дыбысынан басталатын жануарды тап

А дыбысынан басталатын екі өсімдікті тап

Шығармашылық бейнелеу әрекеті (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)

Міндеті: - балалар елестете отырып, сурет салу тәсілдерімен таныстыру

- балаларды табигат құбылыстарын бақылай отырып өз сезімдерін бейнелей білуге үрету, жаңбыр тамшыларын қағаз бетіндегі жазықтықты дұрыс пайдалана отырып түсіруге жаттықтыру

-маусымдық өзгерістер туралы білімін

	<p>оыйнды айт . - Бала кімге кездесті? Ол қандай әрекет жасады? – Бала қолындағы допты кімге</p>	тырысады			<p>кенейту;:балалардың қиялын, ойлау қабілетін дамыту -- жапсырудың әдіс- тәсілдерін үйрету; өз беттерімен жұмыс істеге дағдыларын дамыту; қайшымен жұмыс істей білу қабілеттерін арттыру -- қағаздан күрастыруға үйретуде түрлі бағытта: тегістеп бүктеу, шаршы</p>
--	--	----------	--	--	--

Узіліс Жүгіруге ариалған ойындар « Көбелектер бақалар»

Ойын: «Алыптар мен ергежайлілер»

Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойнуга деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дene қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауга баулу, ойнуга деген қызығушылықтарын, белсенділіктегі арттыру. балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу.

Ойынның шарты: Арнайы сызықпен қоршаған ойын алаңында балалар жүгіріп ойнап жүреді. “Алыптар” мен “куғыншымын” қолын жоғары көтереді де өзіне ен жакын жүрген ойыншыны куа жөнеледі, “ергежайлілер” жүгіреді.

Ұсыныс: Егер күшп жетсе, екеуі орын ауыстырып, жаңа күғыншы, ойынды әрі қарай жалғастырады.

Ойын: « Көбелектер бақалар»

Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дene қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауга баулу, ойнуга деген қызығушылықтарын, белсенділіктегі арттыру. Жәндіктеге қамқорлық көрсете білуге тәрбиелеу.

Ойын барысы: Батпақтың шекарасы төртбұрышты етіп белгіленеді. Мұнда бақалар өмір сүреді. Гүлдерге көбелектер үшіп келіп қонаады. Үлдар бақа сияқты секіреді, қыздар көбелектер сияқты ұшады.

Ұсыныс: ойында көбелектер, бақалар болып балалар ойнаушылар катысады, тәрбиеші де катысады.

<p>Дене шынықтыру Міндеті: алакан мен тізеге таянып, гимнастикалық орындық үстіндеге еңбектеу, салты бұзбай және бағыттарын сақтап, қайта сап түзеп жүргүшілген арттыру</p> <p>Зейіндерін жаттықтыру. (5 рет) Қымыл-қозгалыс ойыны: «Кім зейінді?» Ойынның шартын түсіндіреді. Капитанның артынан төрт тізбекке тұру. Спорт түрлеріне байланысты төрт командаға бөлінеді (балалардың қалауды бойынша). Капитандардың қолдарында доп болады (төрт капитан – төрт түсті доп). Балалар зал бойынша жүгіріп жүріп, белгі берілгенде тізбекке келіп тұрады. Соңан соң көздерін жұмады, осы кезде капитандар орындарын стырады. Белгі бойынша өз капитандарын жылдам табулары және капитанның артына бір тізбекке тұрулары тиіс немесе малдас құрып отырады, өкшемен отырады</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: Дауыссыз дыбыстар туралы түсінік беру Ділойын «Сөз ойла ,тез ойла» Мақсаты:-дауыссыз дыбыстары бар сөздерді атап «Кім көп біледі?» ойынын ойнату. Ойлаған сөздеріндегі буынға бөлейік. – Эр буында бір дауысты дыбыс болады. Дауысты дыбыстарды қызыл түспен, ал дауыссыз дыбыстарды көк түспен белгілейміз (балаларға көрсету) Дидактикалық ойын: «Күн мен түнді» ажырат. Ойын шарты: Педагог қай сөзде «Т» дыбыс бар Күндіз аспанда не бар болатынын, түнде аспанда не бар болатынын түсіндіреді. Сурет құмаларымен ажыратып көрсетеді</p>	<p>Сөйлеулі дамыту Міндеті: - Олең тындау арқылы, әңгіме құрап айтуда арқылы баланың сөйлеудегі дамыту. Күздің жомарт, мырза екенін айтып, мейірбандыққа тәрбиелеу.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Кімде не бар?»</p> <p>Ойын шарты: Бір бала қолына жасырған затты сипаттайты. Сипатталған затты қалған балалар табу керек.</p> <p>Педагог: Балалар, сендер дүкенге барғанда әртүрлі заттарды, жаңа айтқан жемістер мен көгөністерді көресіңдер. Сол заттарды сатып алуға болады. Ал сатып ала алмайтын заттар да бар екен. Сендер дәптермен жұмыс жасағанда көресіңдер.</p> <p>Дәптермен жұмыс: Дәптердегі тапсырма бойынша орындалады. Балалар, сендер күз мезгіліндегі ерекшеліктерді жақсы біледі екенсіңдер.</p>	<p>Қазақ тілі Міндеті: Ойыншықтарды бөлісіп, ұжыммен ойнауға тәрбиелеу.</p> <p>Ойыншықтар дүкеніне саяхат, мазмұнды рөлді «Дүкен» ойынын ұйымдастыру.</p> <p>Сұрақтар: Біздін топта қандай ойыншықтар бар? Дидактикалық құрал: Қарандаш, қағаз, ойынишықтар Балалар, ендеше біз ойыншықтар дүкеніне барамыз алдымен бізге дүкенші керек. <p>Ойын «Ойыншықтар дүкені»</p> <p>-Дүкенде қандай ойыншықтар бар? -Сендер қандай ойыншықты жақсы көресіңдер? Ойыншықтармен не істейді? Балалар, қарандаршы дүкенде ойыншықтар өте көп, олар қандай әсsem, әдемi ойыншықтар. Балалар мынау қандай ойыншық? Доптың пішіні, түсі қандай? Доптың қимылы қандай? -Қане бәріміз допша секірейікші -Кім доп туралы такпақ біледі? Қыз балалар көбіне қандай ойыншықпен ойнайды? -Дұрыс айтасындар. Куыршақпен . Балалар</p> </p>	<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті: Балалардың күз белгілері жайлы білімдерін кеңейту, күз мезгілінің ерекшеліктері жайлы әңгімелесу.</p> <p>Күз бояуы (жаттау) Самал қозғап қалғанда, Ұзіледі сары алма, Шолып едім ақшаны, Кауын біткен сап-сары. Көрінеді шалғайдан, Бел-белестер сарғайған. Сары жапырақ төгілген Тоғайды да көрдім мен. Таза жездей жинаған, Сары бояу айналам.</p>
---	--	---	--	---

				<p>қуыршақтың әдемі шашы, әдемі көйлегі бар екен . Қуыршақтың көйлегінің түсі қандай ?</p> <p>-Ал , ұлдар көбінесе қандай ойыншықпен ойнайды ?</p> <p>Ал, машинаның түсі қандай?</p> <p>Ал енді балалар біз сендермен М.</p> <p>Әлімбаевтың «Менің ойыншықтарым» атты өлеңімен танысамыз</p> <p>Біздерде бар қуыршақ,</p> <p>Бұзау, қозы, құлышақ,</p> <p>Ойыншықтар тыңдайды,</p> <p>Ақыл айтсақ бұйырсақ.</p> <p>Балалар енді біз сендермен аю ойыншығының суретін саламыз.</p> <p>Сурет салу барысында басшылық жасай отырып, балаларға көмек көрсету, жеке нұсқау беру.</p> <p>Балалардың жұмыстарына қорытынды жасап, оларды мадақтайты.</p> <p>Барлық түстерді біледі екенсіндер, жарайсындар!</p>	
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен	Серуенге кызығушылық туғызу; балалармен жеке әнгімелесу; серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру.				

Еңбек	Қоқыстарды жинау	Ағаштарды жинақтау	Сары жапырақтарды жинау	Құстарға жем шашу	Киімдерді жинақтау
	Мақсаты:-балаларды баулу, ересектердің еңбегін бағалау				
Қимылды ойындар	«Кең қадам»	«Тыныш жүгіріп өт»	: «Ұшты-ұшты»	«Аталған ағашқа жүгіріп бар»	«Белгіні тыңда»
	Мақсаты:-балаларды ойын ережесін дұрыс орындауга үйреті, ептілікке, шапшандыққа тәрбиелеу				
Балаларды үйге қайтару	<i>Ama –аналарга кеңес</i> - баланың «социалдық көкжиеңін» кенейтіңіз, ауладағы өзімен құрдас балалармен көбірек ойнатыңыз, жолдастарына қонаққа барсын, әжесінде қонуға қалсын т.с.с. Осындай тәжірибе жинақтаған бала өз құрдастары мен үлкендер арасында тез үйренісіп, тіл табысатын болады.	<i>Ama –аналарга кеңес</i> Ешқашан балаға қол жұмысамаңыз. Қиын жағдайда үнемі бірге болыныздар	<i>Ama –аналарга кеңес</i> - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сұрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Қімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.	<i>Ama –аналарга кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.	<i>Ama –аналарга кеңес</i> - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейрімінізді көрсетіңіз. Есіңізде болсын Сіз көбірек осындай жылылық білдірсөніз Сіздің балаңыз мектепке тез бейімделеді. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.